

Millî Şef zelzele mintakasında

Zelzele mintakasından resimler: Amasyada harap olan Sultan Beyazıt camisinin bir tarafı, yıkılan bir ev ve hasara uğrıyan tarihi bir türbe

Yeni yıla büyük bir matem ve onun kadar büyük bir vazife ile giriyoruz

Hepimizin kalbi yaralı, hepimizin gözü yaşlı, fakat hepimiz şuurlu ve imanlıyız... Orta Anadolu'da kaybettığımız her Türk için ömrümüz boyunca yanarken harabe içinden gözleri kamaştıracak dünyalar yükselteceğiz

[**Kat'î bilânçonun tesbitine doğru**]

Zelzelede vatandaş zayıfatının 40 bini bulduğu söyleniyor

50 bin kilometrelik bir sahada insanca, malca emsalsiz tahribat var

Millî Şef Erzincanda

Maden 31 — Geceyi Ergani istasyonunda hususî trenlerinde geçiren Millî Şefimiz sabahleyin oradan hareketle saat 9 da Madeni şerefli denmişlerdir. İstasyonda kendilerini Elâzığ valisi, Maden kaymakamı ve Ergani bakır madeni müdürü karşılamışlardır. Derhal otomobillerle Maden ocaklarına ve izabe fabrikasına hareket edilmiştir. (Devamı 8 inci sayfada)

Tüyer ürpertici sahneler

Amasya (Hususî) — Zelzele felâketinin tafsilâtını bildiriyorum: Şehir dahilinde yüzlerce ev yıkılmış, bir çok evle... (Devamı 3 üncü sayfada)

Yardım trenleri Erzincana vardılar

Ankara, 31 (Hususî) — Zelzele min ve tafsilât felâketinin umulduğundan takasından her saat hükümet merkezi - çok daha geniş olduğu kanaatini ver - ne gelmekte olan müttemmim malûmat (Devamı 8 inci sayfada)

İkinci âfet

**Ankara, İzmir, Bursa
İzmit ve Balıkesir
havalisini seller bastı**

Ege mintakasındaki son tufyanda su ar altında kalan Manisa ovasından görüntü (Devamı 3 üncü sayfada)

Yurdun ve dostlarımızın yardımları artıyor

İstanbul'dan ve İrlandan da para gönderildi, Meclis Reisi 432 lira teberrü etti, İngiliz vapur şirketleri de 2.550 lira gönderdi

Ankara 31 (Hususî) — 30 İkincî Kânun künü 290.637 lira 80 kuruştur. Bu me - ramına kadar Kızılay Ankara umu - yanda Büyük Millî Meclisi Reisi Ab - merkezinin yapılan teberrülerinin ye - (Devamı 8 inci sayfada)

Son Posta Bir yardım listesi açtı

	Lira	Kr.
Dünkü yekün	871	50
Kasımzade İsmail ve		
İbrahim Hoyi	100	
Bir muharrah	10	
Bir müretteb	1	
Emîn Angın	1	

(Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Yeni yıl

Yazan: Muhittin Birgen

Takviminin son yapraklarını, hatıra gelmeyen millî bir faciannın hikâyeleri arasında çevirdiğimiz 939 senesi de son gününü yaşadı. Bundan bir sene evvel, gene bu sütunlarda, gelişini yalnız endişe ile dolu bir hava içinde karşıladığımız 939 senesinden her türlü fenalığı bekliyebiliydik. Fakat, o bize beklediğimiz fenalıkları getirmekle iktifa etmedi; fazlasını da verdi; bu meş'um sene, meş'um ömrünün son nefesini tüketti, bize geniş bir vatan parçasının enkaz yığınları, yangın dumanları ve kardeş cesedleriyle dolu bir harabe haline geldiğini gösterdi. O kadar ki, kalb'lerimizde yeni seneyi ümitle, şevkle karşılamak için bile cesaret kalmadı. Dün geceyi hüznün içinde, harabe'lerin korkunç hayalleri karşısında ve tam hesabını bilmek bile kabul olmayacak derecede çok olan ölümlerimizin matem'e, evlerimizde geçirdik. Bizi, son günlerinde bu kadar acı ve ağır bir felâket sahnesinin önüne getiren top-rağı bol olası sene!

Bugün, dünya hayatının yeni bir yılının ilk gününü görüyoruz. Taze çehresini bize güneşsiz, sisli, bulutlu, yağmurlu bir hava içinde gösteren yeni yıl, acaba eskisine nispetle daha iyi şeyler verecek bir sene olacak mı? Geçen yılın ufukmuzu topladığı karanlıklar o kadar kesif ve yeni senenin sisli, çamurlu çehresini örten meçhulât o kadar derin ki, insanın yüreğinde yeni seneden iyi ve güzel şeyler beklemek için kâfi derecede kuvvetli bir ümit duygusu uyanmıyor. Bir sene evvel, aynı günde yeni bir yıl hayatına, gözlerimizi gene böyle meçhulât içinde açmıştık. Bugün bu meçhulât, gözlerimizin önünde daha kesif bulutlarla örtülmüş bir âlem halinde görünüyor. Eğer Çarşamba'nın gidişi Perşembe'nin gelişine bir misal olduğu doğru ise, yeni yılı lüzumundan fazla ümidlerle karşılamak a-destir!

★

Hiç şüphesiz, ümit güzel şeydir; hayatta bizi nikbin yapan, bize yaşama kuvveti ve çalışma azmi veren kuvvetlerin en başında ümit dediğimiz duygu vardır. Hayatta daima iyi şeyler gören, ondan iyilikler isteyen ve nihayet bu iyi şeyleri elde etmek için bizi harekete, teşebbüse teşvik eden bu duyguyu taşımadığı zaman, her insan, bir hiçtir. Bu hakikati çok iyi anlar ve teslim ederiz. Bununla beraber, eşliğinden ilk adımımızı bugün attığımız seneyi, biz ümidten daha kuvvetli duygularla karşılamaya mecburuz.

Evet, 940 senesini sade değil, bütün milletler, en yüksek bir cesaret, azim ve irade ile, en keskin bir suur ile karşılamak mecburiyetindeyiz. Dünyanın her tarafında asayiş, nizam ve ahenk bozulmuştur. Hattâ, dünyayı baştanbaşa bir tumarhane olarak tasavvur etmekte bile hata yoktur. Sade insanlar değil, tabiat bile deli olmuşa benziyor. Böyle bir seneyi, mistik bir ümit havası ile karşılamak tansa, onun çamurlu çehresinin karanlık gözlerine karşı, gözlerimizi, yalnız azmin, iradenin ve hiçbir şeyden yılmaz bir cesaretin keskin dikkati ile dikmek mecburiyetindeyiz. Ümide düşünür inkisara uğramaktansa, yeni senenin karşısına geçip onu şüphe ile seyretmek ve her nevi mücadele için her türlü cesareti nefsinde toplamış bulunmak elbet hayırlıdır!

★

Herkes ve her millet şu hakikati iyi bilmelidir: Seneler insanların değil, insanların senelerin halkıdır. Onlar bizi değil, bizler onları yaparız! «Alınların meçhul yazılarını» bekliyoruz, kendilerini senelerin kör gidişlerine bırakıvermiş olan insanlar, bütün hayatlarında nasıl yalnız kötü şeyler görmüşlerse mukadderatları senelerin kör ellerine teslim etmiş olan milletler de tarihlerinde yalnız fena'larla karşılaşmışlardır. Hiçbir sene yoktur ki suurlu bir iradenin kuvvetli yumrukları altında bizim istediğimiz şekilleri almasın. Hayatta, ferd için de, millet için de, bütün muvaffakiyetlerin sırrı buradadır. Eğer biz, içine girdiğimiz sene içinde, hayat, kuvvetli kollarımızın suurlu gayretle istediğimiz tarzda yoğunur ona istediğimiz şekli vermesini birşey her şey bizim irademize râm olan bir teslimiyet gösterir. İnsan, iradesiz, suursuz ve ham'siz olduğu nispettedir. ki senelerin elinde bir oyuncak halini alır ve düzensiz bir tekne gibi, senelerin rüzgârları arasında çalkınır durur.

940 senesini bu ruh içinde karşılamalıyız. Senelerin felsefesi bize bunu emrediyor. Eğer bu felsefeyi iyi anlar ve bu anlayışı kendimize rehber yaparsak yeni yıldan korkmak için hiçbir sebep yoktur. O, talihin ve mukadderatın bütün fena kuvvetlerini toplayıp üzerimize gelmiş dahi olsa, biz cesur irademiz ve suurlu ruhumuzla onu yenmesini biliriz.

Türk milleti, her zamandan ziyade, bu yıl cesur olmaya ve bütün suurlu canlanıp mukadderatın karşısına azim ile dikilmeğe mecburdur. 940 senesinden muvaffakiyetle, saadete ve zaferle çıkmak istiyorsak cesur, iradeli ve suurlu olacağız. Millet halinde de, ferd halinde de...

Muhittin Birgen

Resimli Makale: ≡ Felâket yılından çıktık, cesaret yılına girelim... ≡

Bir yıl bitti, bir yıl başladı.

Sene sonunda insan bir bilanço yapmayı âdet edinmiştir. 365 günlük hayatının hesabını yapar, safhalarını gözden geçirir, her tecrübeden bir ders çıkarmaya çalışır, kendi hayatının tahlilini bitirdikten sonra da muhitinin hayatına bakar, cemiyetinin hayatına bakar, nihayet dünyanın hayatına bakar, neticede tesbit ettiği hakikat belki ziyânı gösterir, fakat insan maziden ders alırsa, ümidini ve cesaretini kaybetmediyse gene kârlıdır. Ümit ve cesaret sayesinde zararını imkân nisbetinde telâfi edebilir.

Ferdin hayatında bir yıl iyi geçmiş, fena geçmiş olabilir, ehemmiyeti nisbidir, fakat büyük hâdiselerin karşısında bu nisbi ehemmiyet büsbütün söner, hiçten ibaret kalır.

1939 yılının son aylarında dünya üzerinde bir ateş kasırgası geçti, bu kasırga bize dokunmadı derken son senenin, son ayının sonuncu haftasında en büyük şiddetini üzerimize topladı, yurd baştanbaşa bir matem evi halindedir, fakat ferdin hayat düsturu millet'in de hayat düsturudur: Yeni seneye her şeye rağmen gene ümidle, gene cesaretle girmeliyiz.

SÖZ ARASINDA

Paris'in meşhur "Lâstik Kadın,"

Son günler içinde Pariste bir lâstik kadın türemiştir. Miss Dora adında bulunan bu kadın yarım metre murabanda bir zarın içine kolayca girip yerleşmektedir.

Miss Dora adeta kemiksiz gibi hareket etmektedir. Dört yaşındanberi idman hareketleri yaptığını söylemektedir.

Mahkûm olan bir Fransız muharriri

Fransız muharrirlerinden Henri Jeanson, geçen Ağustosda neşrettiği makalelerle askerleri itaatsizliğe tahrik ve teşvik ettiğinden dolayı, Paris Askeri Divanharbi tarafından beş sene hapse mahkûm edilmiştir. Jeanson, bu yazıları fâşist aleyhtarı bir gazetede yazdığı sıralarda harb olacağına asla ihtimal vermediğini iddia etmiştir.

Mesainin doğurduğu netauç

Muhtelif mesai tarzlarının tevliid eylediği neticeler hakkında bir Amerikan alimi şu malûmatı vermektedir.

Çok şayanı dikkat olan bu malûmata göre:

1 — Elektrikçilerin daima istihaları yerindedir. Sebabi basittir. Elektrik deşarjları havayı ozon ile imlâ eylemekte ve bu sayede bunlar deniz havasına muadil bir hava teneffüs eylemektedirler.

2 — Tütün işçilerinin sıhhatleri de yerindedir. Sık sık karınları acır.

3 — Parfümörlerde çalışanlar enflüenza ve soğukalgınlıklarına tutulmazlar.

4 — Balmumu fabrikalarında çalışanlar ise kat'iyyen bronşit, fakrüd-dem, ve ciğer hastalıklarına tutulmazlar.

5 — Çikolata fabrikaları işçileri ekseriya semiz ve kuvvetli olurlar.

Hergün bir fıkra

Senebaşı fıkraları

— Karım o kadar kiskançtır ki bir sene evvel bir kadına biraz dikkatli bakmış olduğumu vesile ittihaz eder, kavga çıkarır?

— Bir sene evvel bir kadına baktığın için hal

— Evet, yılbaşı gecesinde saat on ikiye iki dakika kala bir kadına bakmıştım, on ikiyi bir dakika geçe karım kavgaya başladı.

— Dünya bir yaş daha ihtiyarladı. Dediler, genç görünmek merakında olan oldukça yaşlı bir kadın içini çekti:

— Bir yaş daha ihtiyarlıyan keşki yalnız dünya olsaydı!

Fransada Çek ordusu tansik ediliyor

Eski Çekoslovakya Cümhurreisi Doktor Beneş, Fransadaki Çek ordusunu ten sik ve teşkil edecek olan Çekoslovak milî komisyonunu kurmuştur. Bu kabine de Doktor Beneş, general Ingr, Osuski, Ripinga ve general Virt bu'unmaktadır. İngiltere bu komisyonu hukukan tanımıştır.

Bir balina kafası getirene 10 lira

Britiş Museum, sahi'ne vuran bir balina balığının kafasını getirene 10 lira vâdetmiştir. Balıklar da vâd ile paçaları sıvamışlar ve balınayı aramaya koyulmuşlardır.

TAKVİM

İK. NCİKÂNUN											
Rumi sene				1				Arabî sene			
1365				Resmî sene				1353			
Birincikânun				1940				Kasım			
19								55			
PAZARTESİ											
GÜNEŞ						İMSAK					
S.	D.	Zikrîde				S.	D.				
7	21	21				5	09				
2	55					12	50				
Öğle		İkinci		Akşam		Yata					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
E.	12 17	4 86	1 50	3 28							
V.	7 28	9 48	11	1	09						

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Gazetelerden biri:

— «Kızılmak kazasının mes'uliyetini» araştırmaya kalkışmış.

O kadar büyük bir faciannın içinde, o kadar büyük bir dalgınlığa tutulmuşuz ki, birden kavrayamadık, bize zelzele'nin mes'uliyeti araştırılmak isteniliyormuş gibi geldi, fakat ilk

satırları okuyunca anladık, araştırılan mes'uliyete: Kızılmak vapurunun batması hâdisesindedir. Yazıyı okumaya devamda fayd abulmadık. Mes'uliyet aramaya değmiyecek kadar meydanadadır, bizi hiçbir sigorta kumpanyasının sigorta etmeye cesaret edemediği kadar ihtiyar vapur kullanmaya sevkeden parasızlıktır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kıyası

Millî felâket karşısında

E. Ekrem Talu

Şu satırları, Ankara hastanesinde yatmakta olduğum yatağın içinde yazıyorum. Bana bakan muhterem hekimlerin yazmamak ve okumamak tavsiyelerine rağmen, dayanamadım Yurdumun iztirba, benim kendi iztribamı çoktan unutturdum.

Hasta gözlerimin önünde, harab, yoksu, aç. evsiz. barsız, kışta, karcı, kıyamette, çoluk ve çocuklarla imdad bekliyen muazzez, mukaddes yurddaşlarının perişan hayali içime bir alev gibi süzülüyor.

Daha geçen gün, onlar da kaygusuz, mes'ud bir kütle idiler. Yürelerinde, beşeriyetin ezeli ve ebedî tabii endişelerinden gayri endişe yoktu. Büyükle, kurulmuş yuvalarında küçüklerin kahkahaları ile neşeleniyorlardı. Herkes muayyen, müesses işini, tezgâhını, ticarethanesini ileri götürmekle, vatanın umumi refahına gücü yettiği kadar iştirak etmeyi düşünmekle meşguldü.

Tabiatın anî, vahşi ve kahbece bir taruzunu, bu kış mevsiminin korkunç bir gecesinde bütün o saadeti, o ahengi, o dîzeni altüst ediverdi.

Birkaç saniye evveline kadar, o binlerce insanın maddî ve manevî varlıkları, duygularını, emellerini, mallarını, mülklerini barındıran evler bir lâhzada üzerlerine yıkıldı. Sağ kalıp ta kurtulabilenler, şuurları sarsılmış olarak, gecelerin buzluk sokaklara döküldüler.

Şark vilâyetlerimizin kışı yamandır. Bunu bilenler çok iyi bilirler, bilimyenler de işitmişlerdir. İşte, mevsimin bu en merhametsiz faslında, binlerle kan ve can kardeşlerimizin, hastaları, ihtiyaçları, kadınları ve çocuklarıyla neye uğradıklarını hepimiz kolayca tahmin edebiliriz.

Başta muazzez Şefimiz ve milletin muhterem vekilleri bulunduğu halde, zavallı Erzincanlıların yardımına bütün Türk ulusu o her zamanki, hayranlık değer vahdetti ile koşmakta ve her ferdi birbiriyle müsabaka etmektedir.

Ancak, ben, bu hasta yatağımın, bu yardım müsabakasının daha şümulü olmasını içten dileyorum.

Bu gece yıl başı. Soa uğursuzluğunu bizde deneyen eski yılı mazinin gayyasına gömerken, yenisini bir takım eğlencelerle kutlulamağa hazırlanmış birçok vatanndaşlar vardır. Şimdi ben hassaten bunlara hitab ediyorum.

— Teessürünüz, elemizizi sizi elbette bu eğlencelerden vazgeçirecektir. Millî terbiyenin, insanlığın en iptidai kaidelerine uygun olarak göstereceğiniz bu feragat şüphesiz ki çok yerindedir. Fakat bu kadar kalmayın. Elbette, bu geceyi azami derecede şen geçirmek için önceden ayrılmış, gözden çıkarılmış bir paranız vardı. Bu parayı, gözü kapalı, felâketzede hemşerilerinize verin. Sıcaklık bucaklarınızda, bu küçükük fedakârlığın size temin edeceği vıdanı hazzı ile emin olun ki ömrünüzün en hoş yılbaşı gecesini geçireceksiniz.

Burada çalan cazaların ahengi bu gecelik susmakla, uzaktan inliyen insanların da iniltisi hafifliyecek, şampanyaya ne kadar az akarsa, onların göz yaşları da o nisbette azalacaktır.

Varm, bu yıl da, haz'larınızı ve bahtıyarlığınızı başka vadilerde arayın! Böyle senilikler umumî olmasa tatsız olur. Vatanın bir köşesinde ağlıyanlar, yarım metrelik bir kar tabakası üzerinde aç ve çıplak yatanlar varken siz beri tarafta gülmeye, sıcak salonlarda yiyip, içerek cümbüş edemezsiniz. Bunun aksine ihtimal vermekle ben bile alçalmım.

Verin! İçki, yemek, eğlence, kumar, hediye paralarını, taş taş üzerinde kalmıyan vatan bölgesine verin!

Tabiat te, bütün gayzına rağmen, Türk vahdetinin, Türk tesanüdünün kuru bir lâf olmadığını görüp, ibret alsın.

E. Ekrem Talu

Garb cephesinde faaliyet arttı

Paris 31 (A.A.) — Umumi karargâhın tebliği:

Soğuk ve kara rağmen gece hareketli geçmiştir. Cephenin muhtelif kısımlarında keşif kolları arasında bir çok hareketler ve müsademeler olmuştur. Her iki taraftan topçu kuvvetleri birkaç kerre müdahale etmiştir.

Bir Alman tahtelbahiri daha batırıldı

Paris 31 (A.A.) — «Daily Mail» gazetesinin memleket nüshası, bir Fransız gemisinin İspanya sahili açıklarında bir Alman tahtelbahirini batırıldığını bildirmektedir.

TELGRAF HABERLERİ

Finler son Rus

taarruzunu püskürttüler

Helsinki'de neşredilen tebliğe göre Finler 25 top, 11 tank ve 150 kamyon iğtinam ettiler, Fin "İntihar devriyeleri,, ihdas edildi

Londra 13 (Hususi) — Bu akşam Helsinki'de neşredilen son tebliğe nazaran Finler Sovyetlerin yeni taarruzlarını muvaffakiyetle püskürtmüşler ve 25 top, 11 tank ve 150 kamyon iğtinam etmişlerdir.

15 bin Sovyet askeri imha edilmiş

Stokholm 31 (A.A.) — Bir kaç gün önce Suomalı bölgesinde Botni körfezine inmek ve bu suretle Finlandiyayı kaybetmek için çalışan Sovyetlerle Finler arasında muharebeler olmakta idi. Dün muharebenin Finlerin lehine cereyan aldığı öğrenilmiştir. Bugün Aftonbladet gazetesinin muharriri, mareşal Mannerheimin yakınlarında öğrendiğine göre, Finler kat'i muvaffakiyeti kazanmışlar ve bu muvaffakiyet parlak olmuştur.

Bu gazeteye göre Finlandiya kuvvetleri çevirdikleri 15.000 kişilik bir Sovyet askerini tamamen imha etmişlerdir. Şimşak sahaya hâkim olan Finlandiyalılar tebliğleme hareketine başlamışlardır.

Moskova 31 (A.A.) — Büyük umumî karargâh tebliği ediyor:

30 İlkânunda mühim hiç bir hâdise olmamıştır.

"İntihar devriyeleri,,

Helsinki 31 (A.A.) — Finlandiyalılar «İntihar devriyeleri» ismi verilen hususî kayak devriyeleri ihdas etmişlerdir.

Bu müfrezelere mensub olanlar demir yollarının raylarını koparmakta ve Sovyet kıtaatının taarruzuna maruz kalınca intihar etmektedir. Vazifeleri mümkün olduğu kadar fazla yola bozmaktır. Bu müfrezeler, meşhur Lavrence'in Umumî Harbde Şark bölgelerinde demir yollarını bozmaya memur edilen arab müfrezelerini hatırlatmaktadır.

Bundan başka, ovalarını ve dağlarını mükemmel surette bilen Fin kayakçıları görülmemiş bir süratle kaymakta, tasavvur edilemez atlamalar yapmakta ve hayatlarını bir anda tehlikeye koymaktadırlar.

"Mevzî bir kıyamet,,

Meteoroloji Umum Müdürünün beyanâtı

Ankara 31 (Hususi) — Devlet meteoroloji umum müdürü Ahmed Tefik Tekmen son zelzele hâdisesi münasebetile şu izahatı vermiştir:

«— Kıyamet eğer umumî manasında alınırsa karşısında kaldığımız hâdisenin ifadesi mevzî bir kıyametten başka birşey değildir. Çünkü tablo her türlü kıyamet tariflerine tamamiye uygundur. Hâdisi şiddetli zelzele tarihinin en yüksek derecesinin rekorunun fevkinde, emsalsizdir.

Bütün dünya için de emsalsiz kalması tabiatın bizim kurbanlarımızı beşeriyet için verilmiş yüksek bir cesaret sayarak azametini göstermek hod-gâmlığından artık feragat etmesini temenni edelim.

Hâdisenin sebebi mi? Zelzele hakkında okuduklarımızı bildiklerimizi şimdi uzun uzadıya sıralayacak vaziyette değiliz. Hiç şüphesiz hâdisi basit bilgi'nin şümülte haricinde büyük sebeblere bağlıdır. Bu tabiatın en büyük cinayetlerinden biridir. Asıl âmîli güneş, faileri de onun üzerinde vakit vakit zuhur eden lekelerin bütün elektrik ve manyetik faaliyetleriyle ağır ağır ve bilhassa bizim memleketimiz üzerinde müessir olacak vaziyette bulunmuş olmaları neticesi olsa gerektir. Bu hususta beynelmilel âlimlerin fikirlerini elbette öğreneceğiz.

Seller ve şiddetli yağmurları hep aynı sebebe bağlamakta hiç güçlük çekmeyiz.»

Eski Harbiye Nazırı General Ziya vefat etti

Müşir Osman paşa oğlu eski Harbiye Nazırı General Ziyânın dün gece saat on buçukta vefat ettiği teessürle haber alınmıştır.

General Ziya, millî mücadele esnasında Kuvayimilliyeye büyük hizmetler etmiş şerif vatanperver olduğu için İstiklâl madalyasının hâmilidir.

General Ziya Kutnak muharrir arkadaşımız Osman Münir Kutnak'ın pediridir. Elemdide ailesine taziyet ederiz.

Cenazesi yarınki Salı günü Şehzadebağında Mahmudiye çeşmesi sokağında 20 numaralı evinden saat 11,30 da kaldırılarak namazı Beyazıt camii'nde kılınacaktır.

lerde binlerce, at, merkeb, koyun, keçi, sığır ve emsali hayvanlar enkaz altında ölmüşlerdir. Kimes hayvanatı da mahvolmuştur. Bazı yerlerde kuyulardaki suların çekilmesine mukabil bir kısım yerlerde de sular fışkırmış, bağ ve bahçelik sahada yerler çatlamıştır. S. C.

İkinci âfet

Ankara 31 (Hususi) — Devamlı yağmurlar Kızılcahamam-Ankara şosesinin Kızılcahamama 3 Km. mesafedeki kısmını tahrib etmiştir. Yağmurlardan hasıl olan seller de Beypazarı-Ayaş arasında bulunan beton köprü'nün bir ayakını yıkmış ve mezru araziden bir kısmını istilâ etmiştir. Vilâyet her iki yere de mühendis ve amele ekipleri göndermiştir. Yolun ve köprü'nün tamirine başlanmıştır. İnsanca ve hayvanca ziyat olmamıştır.

Ege mntakasında

İzmir 31 (Hususi) — Yağmur âfetinden sonra dağlardan inen şelâleler kadar kuvvetli seller Gedizin de taşması üzerine Manisa ovasında büyük bir felâket doğurmuştur. Birçok köyleri sular basmıştır. Birçok köylerden de haber alınmamıştır; akıbetleri meçhuldür.

Manisa valisi bu hususta bana telefonla şu izahatı vermiştir:

«— İstihbaratınız doğrudur. Ova sularla örtülmüştür. Su basımına uğradığı anlaşılan köylerin imdadına sandallarla malzeme ve yiyecek gönderilmiştir. Mütemmim malûmat alınmadan vaziyeti ve zararı mütalea etmek imkânsızdır. Köylerden haber almağa çalışıyoruz. Torbalı istikametindeki bazı köyler de suların tehdidi altındadır.

Sellerin tahribatı

İzmir 31 (A.A.) — Birkaç gündünden beri yağın yağmurlar Ege bölgesindeki nehir ve ırmakları kabartmıştır. Torbalı mntakasına yağmurlar Ferteke çayını taşırması, Tepeköy mahallesini, Çaybaşı kövünü ve Egerci köprüsünü sular istilâ etmiştir.

Tepekövünde bir, Çaybaşı kövünde 2 ev seller tazyikle yıkılmış, tehlikeye maruz görülen 15 kadar ev de tahliye edilmiştir. Nüfus ziyatı yoktur.

Tepeköyde düşen yıldırımlar telefon hatlarını bozmuştur. Cuma ovasının Bulgarca köyünde birkaç ev kısmen yıkılmıştır.

Akhisardan İzmir gazetelerine gelen bir telgrafta yağmurlar yüzünden Akhisar ovasını da sular basmış ve dün gece yağın yağmurların şiddetinden 7 ev yıkılmıştır.

Dün gece ve gündüz yağmurlar fasılâh ve fakat şiddetli olarak devam etmiştir.

Bursa ovası su altında

Bursa 31 (Hususi) — Bursa ovasında tuğvan bir felâket halini almıştır. Alaçelik, Adageçid köylerini sular basmıştır. Bazı köyler mahsur kalmış bulunmaktadır. Buralara münakale vasıtaları gönderilmiştir.

Bu köylerin zahire ambarları, samanlıkları yıkılmış, 50 bin kilodan fazla zahire zayi olmuştur. Mahsur kalan 200 koyun çobanı ile kurtarılmış; Hanife köprüsünün de bendleri çok

muş, Karacabey - Bursa ovaları sular altında kalmıştır.

Tren hatları bozuldu

Manisa 31 (A.A.) — Birkaç gündünden beri şiddetle devam eden yağmur sebebiyle Gediz, Kum ve Niz çayları taşmış, birçok köyleri su basmıştır. Kayışlar istasyonunu yakınlarında tren hatları bozulmuş olduğundan dünkü Ankara ve Bandırma trenleri yollarına devam edememişlerdir.

Su altında kalan köylere yardım tertibatı alınmıştır. Şimdiye kadar alınan raporlara nazaran nüfus ve hayvan ziyatı yoktur.

İzmit ovasında

İzmit 31 (A.A.) — Bir kaç gündünden beri yağın yağmurlardan sonra dün İzmit ovasına akan dereler taşarak bütün ovasular altında kalmıştır. Demir yolunda görülen bazı ârizalar derhal tamir edilmişse de şose ve diğer yolların büyük bir kısmı sular altında olduğundan bu yollardaki münakaleler durmuştur. Bazı köprülerin de yıkıldığı zannediliyor.

Kâğıd fabrikasını da seller bastı

Ovada sular altında kalan mahsullerin tamamen mahvolduğu ve bazı hayvan telefatının da vukuğa geldiği haber verilmektedir. Bu arada kâğıd fabrikasının da bazı kısımlarını seller basmış ve Necati bey mektebinin bodrum katında su kaynaması görülmüştür.

İnegölde

İnegöl 31 (A.A.) — Akşamdanberi devam eden yağmurlardan dereler taşmış bütün arazi su basmıştır. Zeriyyatta hasar yoktur.

Küçükçekmeceyi de sular bastı

Dün Küçükçekmeceyi su basmış olduğundan Trakya'ya işleyen otobüsler yollarına devam edememiş, geri dönmüştür. Vaziyet düzeline kadar Trakya otobüs seferleri yapılmıyacaktır.

Akhisarda

Akhisar 31 (A.A.) — Sürekli yağmurlar neticesinde şehrimizin kenar mahallelerine hücum eden suların 18 ev harab olmuş. Akhisar - Sındırgı arasında Başlanış köprüsü yıkılmıştır.

İzmir - Bandırma trenleri 24 saatlik inkıtadan sonra seyrüseferine başlamıştır.

Yıkılan köprüler

Sındırgı 31 (Hususi) — Balkesirle Sındırgı arasındaki büyük köprüler seller tarafından yıkılmıştır. Münakalelât durmuştur.

Antalyada da bir köyü su bastı

Antalya 31 (Hususi) — Şiddetli yağmurlardan Aksu çayı taşmış Kundu kövünü su basmıştır. Bu köyde 85 ev tamamen sular altında kalmış, seller 11 evi yıkmıştır.

Halk ağaçlara çıkmak suretile canlarını kurtarmışlardır. Yağmur bütün şiddetle devam etmekte olduğundan, Fezezanın artması muhtemel görülmektedir.

Fezezanın mntakasındaki halkı kurtarmak için bir heyet hazırlanmıştır.

Sabaitan Sabaha

Yeni yapı ve zelzele

Geçirdiğimiz büyük facia bizi bir noktadan ikaz etmiş olsa gerek. Modern yapının temeli olan betonarme şüphesiz ki en sağlam inşa sistemidir. Fakat pek ince fenni hesablara istinad eden bu sistemi tatbik ederken küçük bir yanlışlığa düşmek, yahud tamakârlık göstermek en sağlam görünen binayı bir çardak kadar çürütebilir. Betonun demirinden yapıldığına itisad, harcamadan çalınan malzeme binlerce liraya mal olan bir binayı yerle yeksan edebilir. İşte son zelzele bu tehlikeyi de bütün fecaati ile bize göstermiş oldu.

Tokatta yeni yapılan betonarme Ziraat Bankası ile Halkevinin akıbeti gösterdi ki götürü olarak yapılan yeni binaların mukavemet kudretleri tahmin edilen salâbete değildir. Eğer bu binalar fenni şartlara göre yapılmış olsalardı San Fransisko ve Nagazaki zelzelelerinde görüldüğü gibi en müthiş sarsıntılara ancak atlatılabileirdi. Betonarme fenni kaidelerine riayet edilmezse kuru duvarla örülmüş binadan daha tehlikelidir. Halbuki değış götürü yapı alan müteahhider, kalfalar hattâ yapı sahibleri arasında bile malzemeden tasarruf gayretile bu fenni şartları ihmal edenler mevcuttur. Bu acı ders bütün böyle ihale suretile bina yaptırın belediyelerimizi ve hattâ Vekâletleri için etmiş olsa gerektir. Geçen gün bir mebus ve muharrir arkadaşımız Bolu mntakasından yaptığı cevvelânda bu sahadaki şoselerin hesaplarını tetkik etmiş ve mütemadiyen tamir edilmiş halde gene müoz yığını halinde kalan yolları sarfedilen para mecmuumun bir çırpıda bir oto strad yapacak yüksek bir yekûna baliğ olduğunu görmüş. Demek ki müteahhid elile yapılan bu şoselerde şartnamelere riayet edilmemiş, balastı az konmuş, kum yerine toprak atılmış, tesviye yapılmamış, su akıntıları hesap edilmemiş. İşte yapılarda da dikkatsizlik gösterilirse netice tamir kabul etmez facialara varır.

Modern yapı, modern yol güzeldir. Sağlamdır. Fakat fenni kaidelerine uyumak şarttır... Altı kaval, üstü şifane olursa uzaktan yekpare hisar gibi duran koca betonarme bina bir an içinde yerle yeksan olur. Hakikatler acıdır ama ne çare söylemek lâzım.

Buhan Cahid

Tüyer ürpertici sahneler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bacaları uçmuştur. Ehemmiyetli yerden Sultanbeyazıt, Mehmedpaşa gibi muhi eserler mahvolmuştur. Bunların tahribine imkân görülememektedir. Dün bütün camilerin şerefeleri yıkılmış içerleri de barınılamıyacak hale gelmiş kapamıştır. Gümüşlü camii de çökmüştür. Şehirde yalnız bir çocuk ölümü olmuştur. Orta ve Kılıçaslan mektepleri de çökmüştür. Diğer mekteplerin sarduvvarları çatlamıştır.

Zelzele'nin köylerdeki tahribatı çok aşırdır. Zigala, Hinske, Efte, Sarayözü, Kar. Karsan, Karaali, Çerkes, Tatar, Gur, Yağcıaptal, Şeyhsadi, İbecik köy baştanbaşa yıkılmıştır. Buralarda yaralı ve dokuz yüz kadar da ölü bulunmuş anlaşılmıştır. Enkaz altında da birçok ölü bulunduğu da tahmin edilmektedir. Vilâyet derhal hareket geçerek felâketzedelere ilk ve acil yardımını başlatmıştır.

Çıldırınlar

Kızılây tarafından beş bin lira ve gelmek üzere kadar battaniye, çadır ve iç çamaşır getirilmiştir. Gelmiş ve fe'âketzedelere dağıtılmaya başlanmıştır. Yaralıları peyderpey şehrimiz hastahane getirilmektedir. Sağ kalanları da bir çokları çıldırıştır. Amasya halâzın maddi yardımda bulunmaktadır.

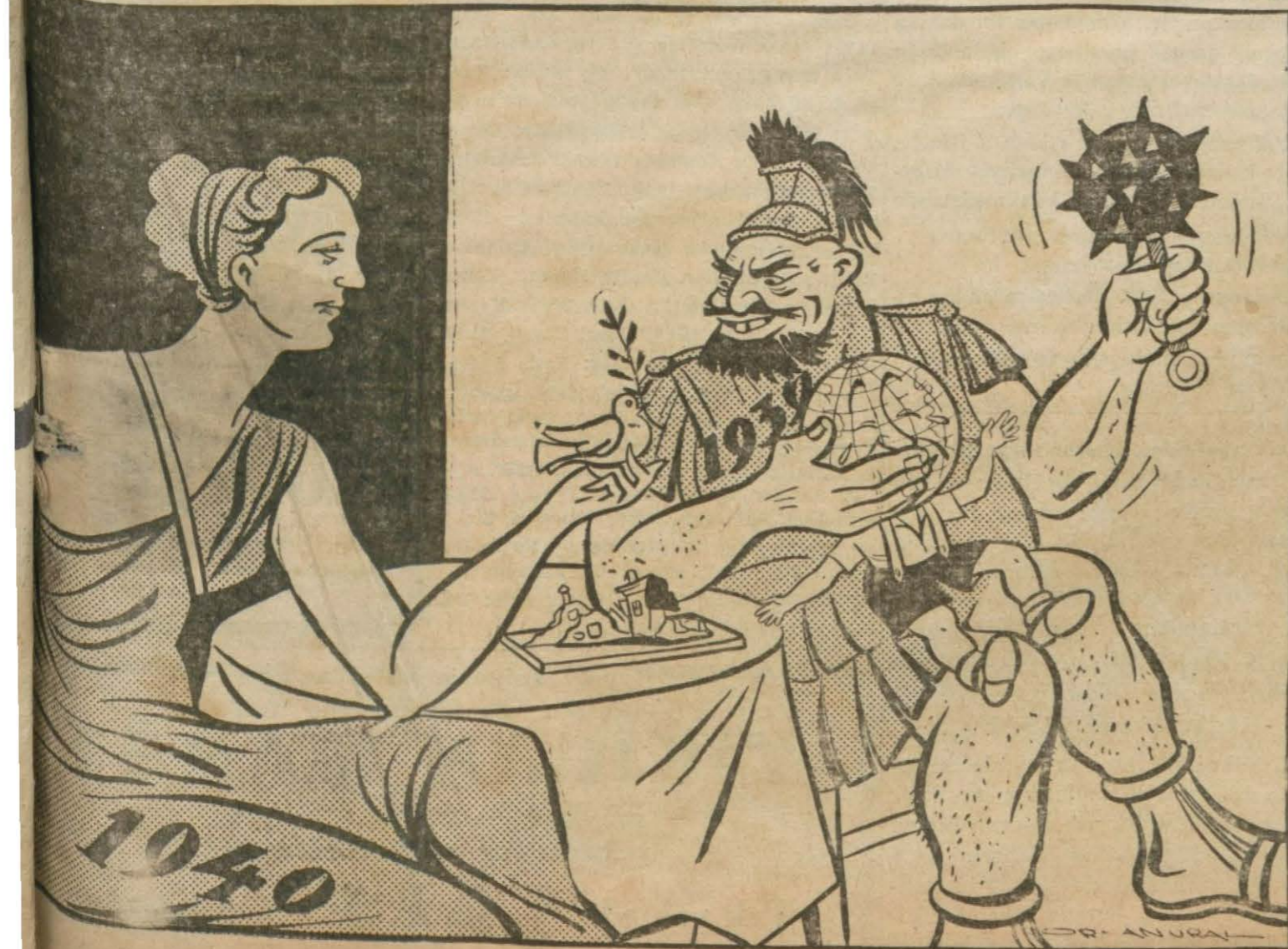
Halkın maneviyatı o kadar bozuktur ki hafif bir tıkrıdandan korkarak derhal sokaklara fırlamaktadırlar.

Vaziyet tavazzuh edinceye kadar halkın çadırlarda barınmaları tavsiye edilmiştir.

Halk, beş yüz senelik tarihî ehemmiyeti haiz ve emsalsiz çinilerle müzeyyen Sultanbeyazıt ve Mehmedpaşa camilerinin harab olmasından çok müteessirdir. Cami avlusunda Şehzade Korkud türbesi, Fetvahane ve kütübhane de çökmüştür. Gene birçok evlerin camları kırılmış, çerçeveleri sökülüştür. Beton ve tuğla binaların pek çoğu hasara uğramıştır. Müteahhid Niyazi ve eczacı Ekrem'in yeni yaptırdıkları beton binalar da harab olmuştur. Daha ziyade kırılacak eşya bulunan dükkân ve mağazalarda maddî zarar fazladır. Diğer maddî ziyânları ölçmek imkânsızdır. Yalnız Sultanbeyazıt camii'nin ziyânı milyonları geçmektedir. Irmağın cadde tarafları kâmilen çatlamış ve cadde tehlikeli bir hal almıştır.

Kaplıcanın suyu çekildi

Şehri ihata eden yüksek dağlardan külliyetli miktarda kaya parçaları yuvarlanmıştır. Bazı kuyuların ve bu meyanda «Beke» kaplıcasının suyu da çekilmiştir. Harab olan köylerde ve bir kısım yer-

Şehir Haberleri

Mekteb kitaplarında terim güçlüğü kaldırılıyor

Vekâlet bir takım kılavuzlar tabedip talebeye dağıtarak bu meseleyi kökünden halletmiş olacak

Orta okul ve liselerde okutulan bazı ders kitaplarında hayli yanlışlıklar olduğu hakkında yapılan neşriyat üzerine Maarif Vekâletinin faaliyete geçtiğini evvelce yazmıştık. Maarif Vekili Hasan Âli Yücel yanlısı kitap meselesine bizzat meşgul olmuş, orta okul ve liselerde okutulan bütün kitapları tetkik etmek üzere Vekâlette bir komisyon teşkilini emretmiştir.

Bir müddettenberi Maarif Vekilinin murakabesi altında devamlı bir şekilde çalışmakta olan bu komisyon lise ve orta okul kitaplarını en küçük teferüatına kadar incelemektedir. Komisyon evvelce yazılmış olan kitaplardaki hataları bir bir tesbit etmekte ve eski ve yeni tabular arasındaki terim farklarını da düzelterek birer kılavuz hazırlamaktadır.

İlk olarak lise 9 uncu sınıflarında okutulan kimya kitaplarındaki yanlışlıkları düzeltmek üzere birkaç gün evvel okul idarelerine gönderilmiş ve bütün talebelere parasız olarak dağıtılmıştır.

Bundan başka orta okulların birinci sınıflarında okutulan tabiat bilgisi, geometri, aritmetik kitaplarının 938 baskısı ile 939 baskısı arasındaki terim farklarını gösterir kılavuzlar da evvelki gün Maarif Vekâletinden bütün lise ve orta okul idarelerine gönderilmiş ve talebeye dağıtılmıştır.

Bu kılavuzlarda, 938 baskısı kitaplarındaki talebeyi şaşırta yepyeni terimlerin karşısına talebenin eskiden beri kullandığı terimler konulmuştur. Bu cümleden olarak orta okul birinci sınıflarında okutulan aritmetik kitabında yeni terimlerden (arga) ara, şekilinde (yüzarg) hektar şeklinde düzeltilmiştir. Bu şekilde düzeltilen terimler aritmetik kitabında 206, geometri kitabında 310 ve tabiat bilgisi kitabında 800 kadardır. Maarif Vekâleti aynı şekilde diğer kitaplardaki yanlışlıklar ve terim farklarını da kısa bir zamanda düzelterek ve bunlara aid kılavuzları yakında mekteplere gönderecektir. Ve Vekâlet bu suretle öğretmen ve talebelerin çok güçlük çekmesine sebep olan bu terim meselesini kökünden halletmeğe karar vermiştir.

Lise edebiyat ve orta okul türkçe kitaplarını tetkik etmekte olan komisyon bugün de öğleden sonra İstanbul kız lisesinde toplanarak çalışmalarına devam edecektir.

Tramvaylar dün bir yolcu yüzünden 15 dakika işlemedi

Dün tramvayda bir hâdise olmuş -

tur: Marangoz Mehmed adında biri Tepe başından tramvaya binmiş, biletçi gelince Eminönüne bir bilet kestirmiş -

tir. Eminönüne geldikten sonra, işi ta - kib eden biletçi, Tepebaşından binen yolcuya geldiğini hatırlatmış, yolcu inmek istemeyince biletçi:

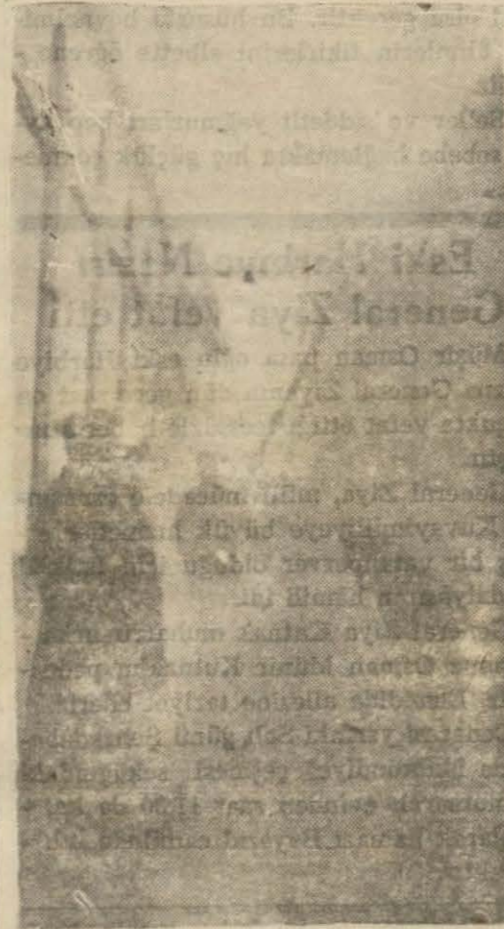
— Öyle ise size bir 3,10 paralık bilet daha keseyim demiştir.

Yolcu: — Ne bileti, ben artık bilet almam, demiş ve tramvaydan inmemiştir. Bunun üzerine biletçi ile yolcu arasında münakaşa şiddetlenmiştir.

Tramvayda hazır bulunan kondüktör de işe müdahale etmiş, tramvay durdurularak, polis çağırılmıştır.

Bu yüzden bütün tramvaylar 15 dakika durmuştur. Hâdiseye sebebiyet veren yolcu tevkif edilmiştir.

Feshane fabrikasında yangın

Dünkü yangından bir görünüş

Dün Defterdar Feshane fabrikasında yangın çıkmıştır.

Saat 15,10 da fabrikanın sabun imalâthanesindeki ocaktan bir kıvılcım sıçramış, derhal ahşap çatıyı alevler içerisine bırakmıştır. Yangın bir iki dakika içerisinde derhal çuvallarm bulunduğu atelyeye sirayet etmiş, burasını da kısa bir zaman zarfında yakmıştır.

Keyfiyetten haberdar edilen itfaiye, 16,5 ga kadar hummalı bir faaliyet sarfetmiş, yangını daha ziyade büyümeden söndürmüştür.

Fabrika sigortalıdır. Bu yangının 8-10 bin lira zarar ıka ettiği tahmin olunmaktadır.

Yangın hakkında polis ve adliyece tahkikat yapılmaktadır.

Alacak yüzünden bir adam yaralandı

Çobanoğlu Mehmed ile Karaağaç cad desinde oturan Hüsnü adında biri a - rasında dün bir alacak meselesinden kavga çıkmış, Hüsnü, Mehmed'i belinde taşıdığı büyük bir kama ile ağır surette yaralamıştır.

Suçlu yakalanmış, yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Rezalet çıkaran iki sarhoş

Ali Şükrü ile İbrahim adında iki arkadaş dün gece Beyoğluna çıkarak bir meyhaneye girmişler, kafalarının bir güzel tütsüledikten sonra Şehreminin - de Arpa mahallesindeki Ömerin kahvesine gelmişler, burada rezalet çıkarırken polis tarafından yakalanmışlardır.

Gümrüklerdeki pamuklu mensucat çıkartılıyor

Piyasadaki pamuklu mensucat üzerinde görülmekte olan buhranı gidermek maksadile gümrüklerde bulunan ve sun'i elyaf ile karışık olduğu için tpekli tarifesi tatbiki lâzım geldiğinden yurda sokulamayan pamuklu mensucatın bir defaya mahsus olmak üzere gümrük resmi hadlerinin indirilmesi hakkındaki Vekiller Heyeti kararı şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir. Bu kararla gümrüklerdeki mensucatın gümrük resmi bir defaya mahsus olmak üzere yüzde 25 nisbetinde tenzil edilmiştir. Yeni karar üzerine gümrüklerde birikmiş mallar piyasaya çıkarılmağa başlanmıştır.

Pollste :

İki otomobil çarpıştı

Dün, Şişli'den gelmekte olan şoför Hasanın idaresindeki 2376 numaralı otomobil ile, mukabil istikametten gelmekte olan şoför Bedrosun idaresindeki 754 numaralı taksî İstiklâl caddesin de çarpışmışlardır.

Bu çarpışma sonunda her iki otomobil de hasara uğramıştır.

Şoförler birbirlerinden tazminat istediklerinden haklarında kanunî tabiat yapılarak adliyece teslim edilmişlerdir.

Sarhoş arkadaşlar

Enver ile Faruk adında iki kişinin dün sarhoş oldukları halde Halde Çeşme caddesinde bağırdukları ve öteyebereye sarkıntılık ettikleri görülmüş, yakalanmışlardır.

Hann üçüncü katından düşen amele

Ömerâbid hanında amele olarak çalışan Abdullah oğlu Halil, dün ortalığı temizlerken hannın 3 üncü katından düşerek ağır surette yaralanmıştır.

Halil, Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmıştır.

Bıçakla yaralanan mezarcı öldü

Feriköyde Paşa mahallesinde oturan Veli oğlu mezarcı Aziz ile Kâmilin bir kaç gün evvel aralarında çıkan bir kavga neticesinde bıçakla yaralandığını yazmıştı, Aziz'in dün kaldırıldığı Beyoğlu Etfal hastanesinde öldüğü öğrenilmiştir.

Carîh Kâmil duruşması yapılmak üzere bugün ağırceza mahkemesine sevk edilecektir.

Bir evin döşemesi çöktü bir kadın yaralandı

Arnavudköyünde tramvay caddesin de 15 sayılı evde dün bir kaza olmuş, bir odanın döşemesi birdenbire çökmüş, ev halkı ve misafirler bodrum katına düşmüşlerdir. Hâdise şöyle olmuştur:

Evin sahibi kahveci Fikri birkaç gün evvel vefat ettiği için, ailesi efradını teskin ve teselli etmek üzere 20-30 kişiye yaklaşan komşular eve gelmişlerdir.

Ev, dar ve küçük olduğu için misafirler bir odaya alınmışlardır. Bir müddet sonra birdenbire oda döşemesinin esnediği hissedilmiş ve müteakiben döşeme çökmüş, ev halkı ve misafirler bodrum katına düşmüşlerdir. Bu kazada misafirlerden 60 yaşlarında Fatma ağır surette yaralanmış ve cankurtaran otomobiliyle Beyoğlu Belediye hastanesine kaldırılmıştır.

Diğer misafirlere ve ev halkına hemen hemen hiçbir şey olmamıştır.

Kültür İşleri :

Mektepler hesab işleri için yeni talimatname

Maarif Vekâleti, busünden itibaren meslekî ve teknik tedrisat müesseselerinin mütedavil sermaye hesabında tatbik edilmek üzere yeni bir talimatname hazırlamış ve alâkadarlara göndermiştir. Bu talimatname hükümlerine göre okul idareleri 31-12-939 tarihine kadar olan hesap vaziyetini gösterir bir bilançovu bu ayın 15 ine kadar Vekâlete göndereceklerdir. Bu mütedavil sermayelerde talebe hakkı hesabının karşılığı hiçbir zaman sarfedilmeyecek ve daima nakden bulundurulacaktır.

Yüksek Teknik okulunda bir mühendis kursu açılıyor

Yüksek Teknik okulu bir mühendis kursu açmağa karar vermiştir. Bunun için bu ayın 15 inde bir müsabaka imtihanı açılacaktır. Bu müsabakaya, yalnız San'at ve Fen mektepleri mezunları iştirak edileceklerdir.

Askerlik dersleri artırıldı

Maarif Vekâletince görülen lüzum üzerine, askerlik dersleri haftada bir dersten iki derse çıkarılmıştır. Bu ayın 15 inden itibaren askerlik dersleri haftada iki ders üzerine yapılmağa başlanacaktır.

Bir gümüş çeyreği altın diye satan sabıkalı

Dolandırıcılıktan sabıkalı olan Mehmed, dün eline geçirdiği eski bir gümüş çeyreği Şakir adına birine bir altın lira diye 10 liraya satmış, fakat sonradan foyası meydana çıkınca yakalanmıştır.

Hâdise şöyle olmuştur:

Sabıkalı Mehmed, eski bir gümüş çeyreği altın suyuna batırarak ve Çarşıkapıya şöyle bir gezmeğe çıkmıştır. Bir aralık uzaktan kolladığı Şakir adında bir adama yaklaşmış;

— Azizim, bende bir altın lira var, bozdurmak istiyorum, bana yardım edermisin, demiştir.

Şakir gayri ihtiyarı, altının flatını sorup 10 lira olduğunu öğrenince ucuz ol-

duğunu söylemiş, ve almağı kararlaştır -

mıştır. Mehmed, Şakirden 10 lirayı alınca hemen sıvıya gitmiştir.

Şakir, eline altın diye tutuşturulan gümüş çeyreği elinde bir iki defa oynatmış, asıl kıymeti 17 lira olan parayı ucuzaldığından şüphelenmiş ve derhal geriye dönerek, sahtekârı yakalamıştır.

Sahtekârlar aralarında şiddetli bir münakaşa yapıldığını gören Şakirin arkadaşları yetişerek onların da yardımına Mehmed adliyece götürülmüştür.

Dün duruşması yapılan Mehmed 4,5 a hapse ve 75 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Bir eroin tekkesi meydana çıkarıldı

Birkaç gündüberi polis tarafından takip edilmekte olan mavnacı Kadri ile Eftat adında iki kişinin idare ettiği gizli bir eroin tekkesi dün meydana çıkarılmıştır.

Kadri ile Eftat, eroin satamıyacaklarını anlayınca yeni bir usul keşfetmişler, Kadrinin Üsküdar'daki evini bu işe tahsis etmişler; eroin isteyenleri eve davet ederek evi bir eroin tekkesi haline getirmişlerdir.

Polisler, işi anlayınca, evin kapısını zorlamışlar; açılmadığı görülünce arka duvarından merdiven konularak şebekeyi cürmümeşhud halinde yakalamışlardır.

Bu şebekeye dahil olan mavnacı Kadri ve Eftattan maada, Ahmed, Neş'et, Fikret, Hayri, Enver ve Adnan adında 6 kişi yakalanmıştır.

Suçlular tevkif edilerek derhal Emniyet Direktörlüğüne sevk edilmişlerdir.

Bir yangın başlangıcı

Fatih Muradpaşa mahallesinde Softa sokağında 45 numaralı evde oturan Fevzi Bekirin evinde dün yangın çıkmıştır.

Hâdiseden haberdar edilen itfaiye zamanında yetişerek yangının büyümesine meydan vermeden söndürmüştür.

Yangının, bacadan sıçıyan bir kıvılcımdan çıktığı anlaşılmıştır.

RADYO

An' ara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kes. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kes. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kes. 20 Kw.

PAZARTESİ 1/1/1940

12.30: Program, ve memleket saat ayarı.
12.35: Ajans ve meteoroloji haberleri. 12.50: Türk müziği (Pl.) 13.30 - 14: Müzik: Karışık hafif müzik (Pl.) 18: Program, ve memleket saat ayarı. 18.05: Müzik: Radyo Caz orkestrası. 18.40: Konuşma (Füzulî hakkında.) 18.55: Serbest saat. 19.10: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 19.30: Türk müziği: Kadın geçid konseri. Çalanlar: Vecihe, Reşad Erer, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun, İzzettin Ökte. 20.15: Konuşma. 20.30: Türk Müziği: Fesal Heyeti. 21.15: Müzik: Küçük Orkestra (Şef: Necib Aşkın.) 1 - Ziehrer: Eskiya operetinden potpuri. 2 - J. Strauss: Şarap, kadın, ve şarkı (vals). 3 - Paul Lineke: Fantan (Entermezzo.) 4 - Walter Noack: Romantik uvertür. 5 - Joh. Strauss: Güzellik baharı (Vals.) 22.15: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri, Ziraat, Esham - Tahvilât, Kambilyo - Nüket Borası (Flat.) 22.30: Müzik: Bir Senfoni (Pl.) 23: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25 - 13.30: Yarınki program ve kapanış.

1940 senesinin ilk süper filmi
Fransız Sanayinin zafer tacı

YIKILAN MABET

EDWİGE FEÜLLERE'in

yarattığı en büyük aşk romanı

Pek yakında LÂLE Sinemasında

Bir kondüktörde ecnebi dövizi bulundu

Vagon li kondüktörlerinden Yugoslav tebaalı Yuvan Fişlenoviç adında biri dün sabah Avrupa ekspresinden inerken, polis memurları tarafından harekâ şüpheli görülmüş, takip edilmiştir.

Yuvan Fişlenoviç birkaç saat sonra Beyoğlunda bir dükkânın önünde durmuş, cebinden çıkardığı bir kısım ecnebi paralarını Türk parasına tahvil için dükkân sahibine gösterirken, polisler tarafından cürmü meşhud yapılarak yakalanmıştır.

Üzerinde yapılan araştırma sonun mühim miktarda ecnebi dövizi bulunan kondüktör tevkif edilmiştir, bugün sabah adliyece teslim edilecektir.

Müteferrik :

Su mahsulleri

Birkaç yıl evvel Ankarada toplanan balıkçılık kongresinde ileri sürülen temenniler nazarı dikkate alınarak İktisad Vekâleti tarafından bir su mahsulleri kanunu projesi hazırlanmış, kat sonraları Münakalât Vekâleti ihdası üzerine bu proje yeni Vekâlet geçmiştir.

Öğrendiğimize göre Münakalât Vekâletinde teşekkül eden bir komisyon su mahsulleri kanunu projesi üzerinde yeniden tetkikler yapmış ve lâyiha son şeklini vermiştir. Lâyiha hakkında Büyük Millet Meclisine verilmektedir.

ALEMDAR ve MİLLÎ

Sinemalarında

Yılbaşı Sürpriz Haftasının Son 2 günü kaldı :

Yeni seneye girerken

1939 senesinin biri millî, dünyanın (2) en büyük şaheserini son defa sizde görünüz.

1939 un Millî şaheseri

TOSUN PAŞA

Yirminci Asrın Dans Mabudesi

1939 un dünya şaheseri

HONOLULU

Taleplere rağmen program temin olunmayacaktır.

1940 senesinin ilk süper filmi
Fransız Sanayinin zafer tacı

YIKILAN MABET

EDWİGE FEÜLLERE'in

yarattığı en büyük aşk romanı

Pek yakında LÂLE Sinemasında

Almanya'ya karşı "petrol sevkulceysi"

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Fransızca Lø Tan gazetesinin askerî muharriri «Petrol sevkulceysi» başlığı altında çok enteresan bir yazı neşretti. Bu yazının hedefi şüphesini Almanya'yı altmetmenin imkânlarını aramaktır. Mademki Almanya garbdan ve kardan taarruz, Zigfrid müstahkem mevzii dolayısıyla, mümkünsüz gibidir. Mademki hava taarruzları, insanî düşüncelerle yapılamıyor ve Almanya bir kara devleti olmak itibarıyla onu denizde vurmak kabil değildir. O halde «Almanya ve onun müttefiki olduğuna artık şüphe edilmeyen Rusya nasıl ve ne ile mağlûb edilerek harbe nihayet verilecektir?» düşüncesi o kadar umumileşmiştir ki hemen herkesi işgal etmektedir.

Bu meyanda Lø Tan'ın askerî muharriri de aynı şeyi düşünerek bu hususta petrolü ele alıyor ve bunda Almanya ile Rusyayı yola getirmenin mümkün olduğunu görüyor. Ma lûmdur ki şimdiki ordular harbedebilme için petrole muhtacdır. Bu netice şüphesiz motörün modern kara ve hava ordularında ve hattâ deniz vasıta ve kuvvetlerinde pek geniş ölçülerde kullanılmasından ileri gelir. Bu itibarla Almanyanın petrollsüz kalması bir lâhza düşünülürse onun harbedemez bir hale geldiğini de aynı zamanda kabul etmek ıktıza eder. Demek ki Almanya'yı petrollsüz bırakmak onu mağlûb etmek demektir. İşte muharrir bu esastan yürüyor ve Almanyanın istifade edebileceği petrol kaynaklarını tetkik ediyor.

Muharrir evvelimde normal her bir harb senesinde Almanyanın petrol ihtiyacını 12 ilâ 15 milyon ton olarak tahmin etmektedir.

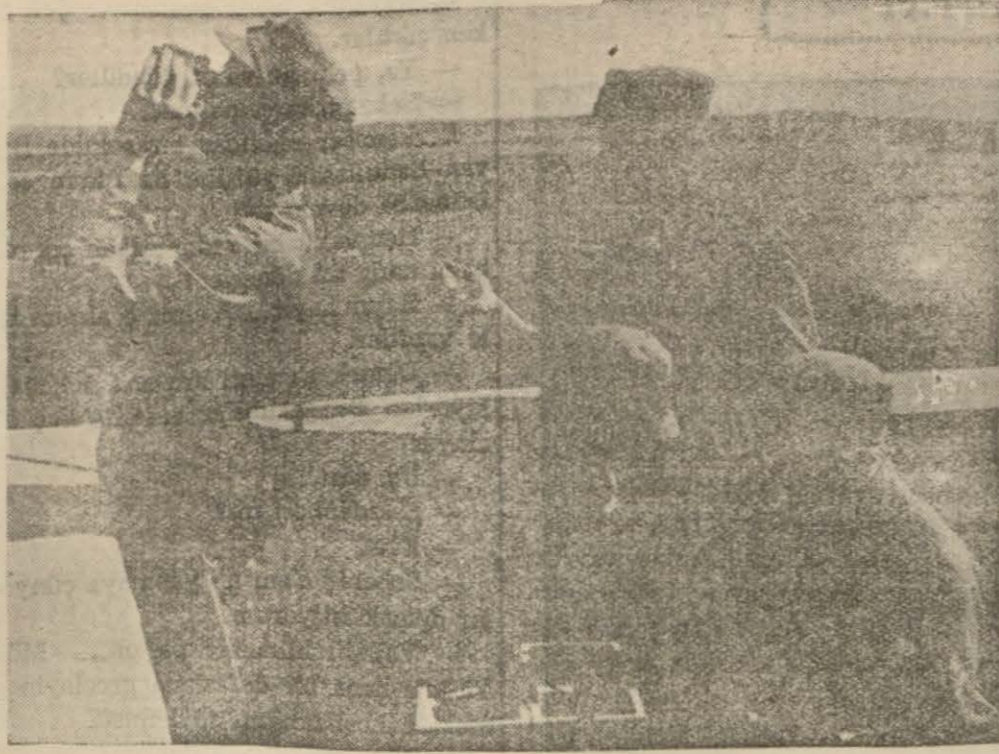
Buna mukabil Almanya'da tabii petrol kuyuları yoktur. Bunun için sunî (synthetique) petrol istihsalâtına ehemmiyet vererek bunu pek ziyade artırmıştır. Fakat onun çıkardığı sunî petrol ihtiyacının ancak bir kısmına yeter ve bu sebeple ihtiyacının çoğunu dışardan getirtmeğe mecburdur.

Dünyanın en büyük petrol tüccarı Amerikadır, çünkü cihan petrol istihsalâtının dörtte üçü ondadır. Fakat Amerikadan Avrupaya petrol getirtmek denizlere hâkim olmağa tevakkuf eder. Bu sebeple Almanya Amerika petrolünün kendi limanlarına kadar varabileceğini ümid edemez. O halde Almanyanın petrol alabileceği yerler Galiçya, Romanya ve İrândır.

Almanya Romanya ile akdettiği bir mukavele mucibince buradan ehemmiyetli bir miktar petrol satın almak hakkına maliktir. Harb dolayısıyla petrol boğazlardan ve Akdenizden geçen Hamburga gidemeyeceği için şimdi bu vasıtayla naklolunuyor. Keza Almanya Galiçya petrol kuyularından da ehemmiyetli bir miktarda petrol almaktadır. Fakat bunlar kâfi gelemede ve ihtiyacının üst tarafını Rusyadan tedarik mecbur olmaktadır.

Rusyanın petrol kuyuları Kafkasya Hazer denizindedir. Başlıca neft merkezleri olan Bakû ile Groznyi'den üç petrol borusu hattı Karadenizde Baku ve Tuapse limanlarına gelmektedir. Bu sebeple Almanya buralardan petrolü Karadeniz ve Tuna yollarıyla alabilir. Fakat Tunadaki bütün sarıncı hatları ancak Romanya'dan satın alınan petrolerin nakline kifayet etmez. Bu dolayısıyla Kafkas petrollerinin nakline pek az maddî imkân bulunmaktadır. Onun için Rus petrolünü Almanya'ya nakli demiryoluna tahsis etmektedir.

Rus demiryollarının kabiliyeti fena

Sovyetlere karşı muvaffakiyetle harbeden Fin kıt'alarından biri

bir işletme dolayısıyla azdır. Fakat Groznyi Kafkas petrol kuyularından Azak denizinin şimal ve doğu köşesindeki Rostow mevkiine uzatılan yeni boru hattının inşasının bitmesi dolayısıyla nakliyat vaziyeti hayli düzelmiştir. Bundan başka bu boru hattının (Harkof)a kadar uzatılmasına çalışılıyor ki burası Kiyefe yalnız 400 km. uzaktadır. Diğer cihetten petrol Hazer denizine dökülen Volga nehrine de Nijni - Nowgorod'a, buradan da kanal yoluyla Moskovadan Leningrada ve oradan bir Alman Baltık limanına sevk ve nakolunabilir; fakat bu yolun pek uzun (5000 km.) olmasından sarfınazar kıt kanal salarının donması yüzünden muattal kalabilir.

Rus petrolerinden Almanyanın istifade etmesini tahdid eden diğer bir cihet de bizzat Rusyanın petrole olan şiddetli ihtiyacıdır. Bu ihtiyaç Rus ordusunun ve sanayiinin tabiatıyla ve ziyadesiyle petrol ve mazuta olan ihtiyacından sarfınazar Rusyada ziraatin petrol yakan motörlü vasıtalarla yapılmasından ileri gelmektedir. Bunun da sebebi Rusyada sosyalist ve bolşevist ihtilalleri esnasında halkın hemen bütün atları ve çift sürebilecek hayvanları kesip yemiş olmalarıdır. Bu itibarla Avrupa petrol işleri mütehassısları Rus yayı değil Almanya'ya petrol vermek hattâ kendi harb ihtiyaçları için hariciden petrol tedarik etmek mecburiyetinde görüyorlar. Rusyanın petrol açığını kapatabileceği yegâne yer ise İrândır.

Bu mülâhazalara dayanan muharrir şu neticelere varıyor: Almanyanın istifade edebileceği petrol membarları pek kıttır. Eğer Romanya petrol piyasası Almanya'ya menedilebilir ve eğer Rusya Galiçya ve Kafkas petrolerini sırf kendi ihtiyaçlarına hasrederse Al-

manya sırf kendi sunî petrol istihsalâtıyla kalır ve bunlar da ihtiyaçlarına asla kâfi gelemez.

Diğer cihetten muharrir Avrupanın hemen yegâne petrol sahası olan Karadeniz etrafındaki muntakaların sevkulceysi ehemmiyetine intikal ederek şu hükmü veriyor: Eğer Romanya Almanya'ya petrol vermektan sarfınazar eder ve diğer cihetten eğer Kafkasya şu veya bu sebeplerle Moskova hükümetinin hüküm ve nüfuzundan çıkarsa veya hattâ Kafkas muntakasındaki petrol istihsalâtı inkıtaa uğratılırsa, Avrupa hükümeti için kuvvetlerini birleştirilen her iki devlet mayii mahruktan mahrum kalarak orduları ataletle sevk edilmiş olabilir.

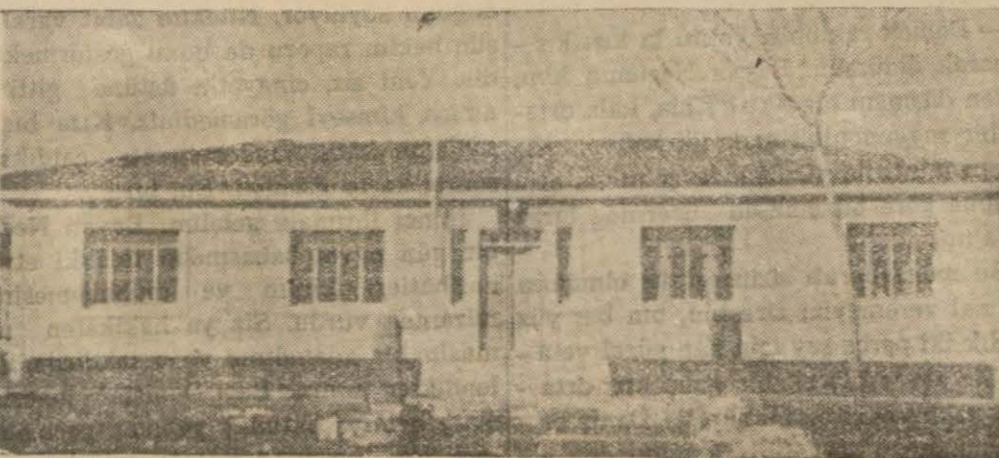
Lø Tan gazetesinin askerî muharriri bu neticeyi çıkardıktan sonra kendi kendine soruyor: «Bu bir hayal midir?» Muharrir şöyle devam ediyor: «Finlandiya muharebesi cismen büyük olan Sovyetler bünvesinin çürüklüğünü gözlemiştir. Bundan başka, Karadenizi muhit eyaletler halkının gerek Ruslara ve gerek Sovyetler rejimine muhalif ve düşman olduklarını ve dolayısıyla avrılık ve istiklâle sayettiklerini hatırlamak lâzım mıdır?»

«Azerbaycan ile Kafkasyanın şimal doğust Türklerle meskündür. Aşağı Volga ile Kırım'da Türk tatarları vardır. Kafkasın Çeçenleri, Çerkesleri ve Gürcüleri eski tarihlerle mağrur ve müftehir milletlerdir. Nihayet 1918 hâdiseleriyle uyanan Ukranyalılar Sovyet zulüm ve tazyiklerine rağmen sön dürülememiştir.»

Bütün bu sebeb ve mülâhazalarla Karadeniz dolayları müttefikler için birinci derecede ehemmiyetli bir sevkulceysi hedefi teşkil edebilir. Biz bunlara ilâve edecek bir şey bulamadık.

H. E. Erkilet

Malkara karakol binası tamamlandı

Malkara jandarma karakol binası kumandanı Nezirin gayret ve faaliyeti sayesinde tamam olmuş, ve karakol yeni binaya taşınmıştır.

Hâdiseler Karşısında

1939 - 1940

1939 ağamdı, gitti. 1940 geldi, paşam oldu:

— Aman paşam, bana sakın 1939 u aratırma!

★
Bir vilâyete bir vali tayin etmişler, vali şehirde dolaşırken, güzel bir çeşme, iyi yapılmış bir miri bina gördükçe sorarmış:

— Bunu kim yaptırdı?

Cevab verirmiş:

— Muhterem selefiniz yaptırdı.

Vali beceriksiz bir adammış, valilik yaptığı müddetçe hiç bir şey yaptıramamış, nihayet başka bir vilâyete tahvil emri gelmiş, emri okur okumaz, nafia müdürünü çağırtmış:

— Vilâyet binasının yanında güzel bir çeşme var ya hemen onu yıktırınız!

Nafia müdürü şaşırmış:

— Aman efendim, ne diye yıktırıyor sunuz. O güzel bir eserdir.

— Öyle olduğunu ben de biliyorum. Amma, benden evvelki vali bir çok şeyler yaptırmış, ben hiç bir şey yaptıramadım. Hiç olmazsa bir şey yıktırayım da yarın gelecek vali bunu kim yıktırtdı, diye sorarsa, halefiniz yıktırdı, denir; benden de bahsedilmiş olur.

★
1939 senesi, seneler içinde bu bece-

riksiz valiye benziyor, gider ayak Anadolumuzu da altüst etti.

1939 da şu iyilik olmuştu, diyemiyeceğimizi biliyor, şu fenalık olmuştu, dedirtip kendinden bahsettirmek için olsa gerek.

★
Gece saat 24, yeni sene geliyor. Şaşıyor:

— Benim bildiğim, siz seneleri neş'e ile karşılamışsınız, halbuki hepimiz neş'esiz duruyorsunuz. Diyor. Boynumuzu büküyoruz:

— Sen, neş'esizliğimizin sebebini bize sorma, diyoruz. Giden seneye sor.

★
Merihteki insanlar konuşular:

— Dünyadaki insanlar bu âdeti yeni çıkardılar, yeni seneyi top atarak karşıyorlar.

★
— Yeni yıl geldiği anda niçin ışıkları söndürüyorlar.

— Dünyanın halini görüp de gelmediğine pişman olmasın diye!

★
— Yeni yıl, dünyaya getirdiğin yükünü çabuk çöz, ve eğer içinde sulh varsa çabuk çıkar ki, seni ağırlıyalım!

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

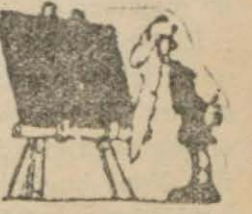
Mısırlılar zamanında belkemiği hastalığı

Mısır mumya - ları üzerinde tetkikatta bulunan bir İngiliz âlimi, garib bir hâdiseye ile karşılaşmış; tetkik ettiği mum yaların hemen yarısını kanbur insanlar teşkil ediyor - muş. Bunu anıyan âlim, diğer mum yalar, ve eski Mısır eserleri üzerinde bulunan resimlerde de tetkikatına devam etmiş, ve o devirde Mısırda bir belkemiği hastalığı mevcut olduğunu ve bu hastalığın müstevli bir şekil aldığı tesbit etmiştir.

Yediden yetmişe kadar aynı mektebe

Nevyorkta, Amerika haricinde doğmuş, yaşamış bilâhare Amerika gelmiş, aynı zamanda da bir müddet haricte kalmış Amerika - lılar için bir mekteb vardır. Bu mektebe Amerika haricinde yaşamış Amerikalılara haricte yaşadıkları müddetçe, Amerikada olan biten herşey öğretilir. Mektebe giden talebe arasında 7 yaşındakiler bulunduğu gibi yetmiş yaşındakilere de tesadüf edilir.

Kartpostalın tarihi

İlk kartpostal Fransada postaya verilmiştir (Sene 1872). Daha evvel 1870 te Almanya'da şehirler arasında kartpostal muhabere yapılırdı.

Niçin esneriz?

Dört hissın tesirinde esneriz:

- 1 — Açlık.
- 2 — Can sıkısı.
- 3 — Yorgunluk.
- 4 — Hazımsızlık.

GÖNÜLİSLERİ

Çocuğum, yeni Yılın kutlu olsun!

Dün gece aile sofrasında bir ihtiyar dostum:

— Yeni yılbaşında okuyucularına ne söyleyeceksin? diye sordu. Hiç düşünmemiştim. Gene de düşünmedim, benim kitabın başı yoktur, sonu da olamaz. Adesemin gördüğü durgun bir su değil, durmadan akan bir çağlıyandır, bana bu çağlıyandan hergün bir katre gelir, ona bakar, onda gördüğümü söylerim. Gönül işlerinde yeni sene ile eski seneye bir alâka yok. Fakat gönül işlerinin başlıca kahramanı için bu böyle değildir.

Kadın da her insan gibi yeni senenin ilk günü uyandıgı zaman:

— Hayatımdan bir yıl daha geçti, diye düşünür. Bu, hakikatte alışılmış olduğu için söylenmiş bir cümledir, hakikati ekseriya ifade etmez. Bir defa kadın için yaş yoktur,

rakam bir mana ifade etmez ve doğum günü hüviyet varakasına işaret edilen kayıd sadece beylik bir muameleden ibarettir.

İçinizde bir yorgunluk hissettiniz mi? Hayattan bir bezginlik duyduunuz mu? Gözlerinizin kenarında ilk çizgi yer etmeye başladı mı? İşte sizin için dönüm noktası budur. Sevmek, sevilmek, sevip sevilmekten de kıymetli bir dönüm noktasından evvel veya sonra gelmiş muhtelif hâdiselerdir. Yeni seneye girdiğiniz gün bu hâdiseleri hatırlamaya çalışabilirsiniz, siz de bir muhasib gibi hayatınızın bilançosunu yapabilirsiniz. Her birinde, hattâ en acısından dahi bir lezzet vardır, onu duymaya çalışabilirsiniz. Fakat acele ediniz; çağlıyan durmamıştır, biraz sonra sizi tekrar içine alacak, sürükleyip götürecektir. Ne yapalım, hepimiz için hayat bundan ibarettir.

Çocuğum, yeni yılın kutlu olsun. TEYZE

[DENİZ VE DENİZCİLİK]

Ceb kruvazörünün uğradığı akıbetten alınan dersler

YAZAN
"Son Posta"nın deniz işleri muharriri

Harbin ilk deniz muharebesini gördük. İngiliz ve Alman ufak cüzütamları, karşılaştılar; dövüştüler ve birbirini muharebe edemez hale soktular. Çarpışma haddi zatında ufak olmakla beraber denizcilere gene ders verecek bir mahiyette idi. Nihayet harbden evvel göz kamaştırıcı bir kudretle ortaya çıkan ceb kruvazörü, madun kuvvetler karşısında evvelâ muharebe edemez bir hale geldi, sonra da intihar etti, gitti.

Evvelâ bu ceb kruvazörü ne çeşid bir gemi idi? Bunu izah edelim: Malumdur ki meşhur Alman amirali Fon Tirpiç iş başına gelip de Almanyaya muazzam bir donanma yapınca, iki devlet arasında büyük bir rekabet başgösterdi. Almanya sanayi ve donanması İngiltereyi tehdit ediyor, İngiltere de böyle bir harekete karşı tedbirlerini alıyordu. Bu rekabet ilk defa olarak 1914-18 harbinde silâha intikal etti. O harb de, bugünkü mücadele gibi bir abluka ve ablukadan kurtulmak kavgası idi. Hattâ bu abluğa davası 1914 de meydana çıktı.

Bir abluğa harbi mevzuubahs olunca, onun içine, esaslı deniz muharebesi girmez. Böyle zamanlarda muharebe etmek daha ziyade abluğa edilene aittir. Yani bugünkü durumda muharebeyi Almanya istemelidir. Fakat hangi kuvvetele

Mademki Almanya bugünkü deniz cüzütamları ile hasmını bir deniz muharebesine icbar edemez; o halde onu başka vasıtalarla mağlûb etmeye uğraşmalıdır: İngiltereyi, deniz ticaretini sekteye uğratarak yere vurmaktır...

İşte ceb kruvazörlerinin temelini bu fikir atmıştır.

Düşman ticaretini imha edebilmek için şunlar lâzımdır:

1 — Düşman deniz yolları üzerinde donanma üsleri.

2 — Çok miktarda hile silâhı ve süratli gemiler.

Büyük Harbde Almanların açık denizlerde birçok üsleri vardı. Fakat bugün Alman gemileri, birçok düşman tuzaklarından geçtikten sonra Atlantik'e açılmaktadırlar. Basit bir atlasaba-

— Hayır! Ne nişanım, ne de nikâh - lim değildi. Sadece birbirimizle evlen - mek kararında idik. Bunu babası da bili - yordu ve münasebetimiz babasının müsa - adesile vukubuluyordu.

— Çok güzel.. siz bayan Neclâyı sevi - yor muydunuz?

— "Hiçkürarak" Canımdan fazla ...

— O da sizi seviyor muydu?

— Bütün mevcudiyetile...

— Nerden belli?

— Kendisi her zaman tekrarlardı.

— Aranızdaki münasebet daha ileriye gitti mi?

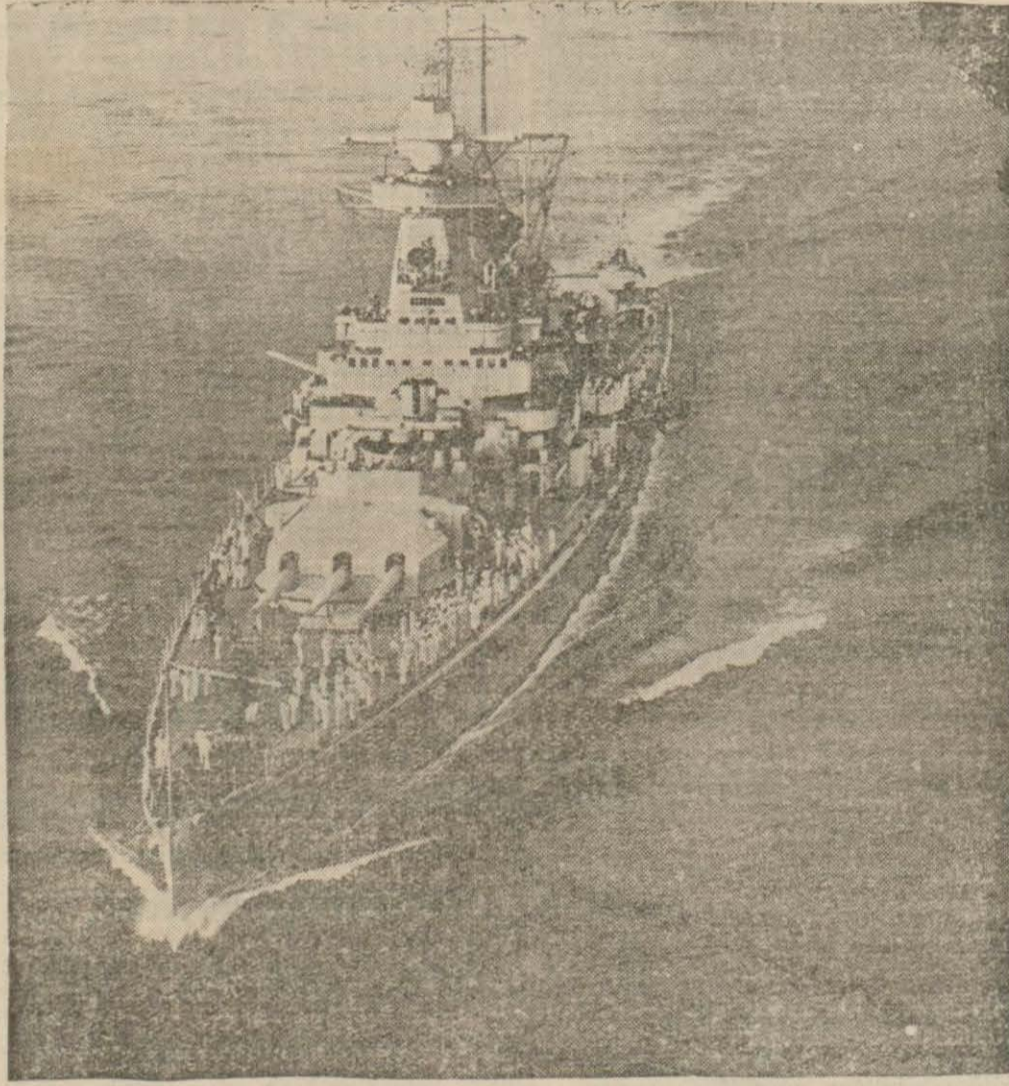
— Asla!

— Tekrar ediyorum; ağlamayınız, sü - künle cevap veriniz. Parka gidince ken - disini size muntazır mı buldunuz?

— Heyhat! Sevdiğim kanlar içinde yerlere serilmişti; topraklarda yatıyor - du. (Müthiş hıçkırıklar içinde) Koştum; üstüne kapandım, "Neclâ, Neclâ, ben Haşmet" diye bağırardım, işitmedi...

— Devam ediniz!.

— Göğsüme sert bir şey çarpıyordu; elimi toprağa dayayarak göğsümü kan - lı göğsünden biraz yükselttiğim zaman bunun zavallı Neclâmın sinesinde aşkı - ma, saadetime, hüviyetime, benliğime, hülâsa bütün varlığımıza sapsanmış bir bı - çak olduğunu gördüm. Kanlı bir bıçak demirinin, sevgilimin masum kalbinde daha fazla kalmasına tahammül edeme - dim; çekip göğsünden çıkardım.

Graf Spee'nin intiharından evvel alınan son bir resmi

kılacak olursa Alman denizaltı ve kruvazörlerinin ne kadar müşkülâtla denize çıktıklarını görürüz. Bu müşküller şunlardır:

1 — Yade, Elbe gibi nehir ağızlarından çıkacak Alman gemileri evveliminde düşman denizaltılarının tehditlerine maruzdur. İngiliz donanması tek mil şark sahillerinde bulunan beşten fazla üsse malik olduğu halde, Almanların yerleri muayyendir.

2 — Alman kruvazörleri bir gece zarfında üssünden hareket edip İngiliz abluğa hattından geçemez. Onlar muhakkak surette şimal denizinde bir gündüz geçirecektir. Bu hal onların İngiliz hava kuvvetleri tarafından görülmesini mucib olur.

3 — Abluka hattında düşman mayın ve büyük kuvvetlerinin bulunmak ihtimali çok fazladır.

Alman gemileri, Atlantikte üsleri bulunmadığı için, bu müşkülleri her giriş, çıkışta hissedecektir. Almanya bu müşkülleri bir derece olsun izale edebilmek için şu kararı vermiştir:

1 — Gemileri üsse dönmek ihtiyacını pek sık hissetmesin. Bu maksadla bir defada aldığı kömür veya mazotla çok uzak mesafeye gitsin. Bu kadar uzun zaman zarfında o, elbette, bir mazot gemisi yakalıyarak noksanını ikmal eder ve yeniden uzun zaman iş görmek imkânını elde eder.

2 — Düşmanın her gemisi benim gemimi mağlûb edememelidir.

Bu maksadla gemisine 28 santimetrelik toplar koymuş ve diğer (10.000) tonluk kruvazörlerden hiç olmazsa ikisini mağlûb edecek vaziyete getirmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

"Son Posta"nın tefrikası: 48

BEN ÖLDÜRMEDİM

Yazan: Zeynel Besim Sun

— Evet!

— Ondan sonra hiç bir şey bilmiyorum. Ondan sonrasını iddia makamı teşrih ediyor. Ondan sonrasına bay müdeiumünî şekil veriyor!

— Devam ediniz Haşmet! Güneş!

— Başka bir şey söyleyecek değilim bay reis! Onu ben öldürmedim!.

— Sözlerinizi aynen kabul ediyoruz diyelim; bu genç, güzel ve masum kızın bir düşmanı olamaz. Acaba rakibiniz var mıydı?

— Neclâ, muhitine ancak hürmet telkin eden bir kızdı. Ona kimse söz söyleyemezdi, onunla hiç bir ferd alâkadar olamazdı. Hayır Bay Reis; rakibim yoktu...

— Peki; size hürmet telkin etmedi mi? Ona nasıl söz söylediniz? Onunla nasıl alâkadar oldunuz?

—

— Sizin gibi başka bir genç de pek â-

lâ alâkadar olabilirdi. Amma bayan Neclâ ona yüz vermezdi; o başka! Ne dersiniz bu sözlerime?

— Bayan Neclâmın münhasıran benimle alâkadar olduğunu tek mil memleket biliyor...

— Demek rakibiniz yoktu ki kızı kıskanarak öldürsün. Bayan Neclâmın kim, neden düşmanı olacaktı? Kala, kala ortada bir soygunculuk maksadı kalıyor. Kızın pantantifile yüzüğü de çalınmış olduğuna göre bu maksad üzerinde biraz duralım...

Bu mücevherati sizin çalmış olmanıza ihtimal veremeyiz; zira bin, bin beş yüz liralık iki parça şey için size güzel ve affif bir zevce olacak bir genç kıza ortadan kaldıramaz ve bu suretle Daniş beyin muazzam servetini kendinizden uzaklaştırılmazsınız. Bunu yapmak için insanın mecnun olması lâzımdır. Şu halde başkası çalmış ve bu mücevherati çala-

— Evet!

— Bakınız, ne güzel muhakeme edi-

"Son Posta"nın zabıta romanı: 39

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHM

Vafidisin evinde

Serkomiserin bahsettiği tarih, Raif Beyin öldürüldüğü ve karısının barda yaralandığı gece idi. İhtiyar fazla tereddüd etmedi:

— Evet paşam, dedi. Çıktılar.

— Saat kaçta çıktılar

— Karanlık basar basmaz... Çok erken çıktılar.

— Ya, peki ne vakit döndüler?

— Sabaha karşı paşam...

Serkomiser manidar bir şekilde Ridvan Sadullahın yüzüne baktıktan sonra isticvaba devam etti:

— Her vakit bu kadar erken çıkıp sabaha karşı mı dönerler?..

— Hayır hayır... Yalnız o akşam böyle yaptılar.

— Demek geceleri ara sıra sokağa çıkıyorlar. Bu gezintiler haftada kaç defa oluyor?

— Üç, dört...

— Eskidenberi mi?

— Evet.

— Sebebi? Yani ne yapmaya çıkıyorlar demek istiyorum.

— Vallahi bilmem paşam... Mösyö Vafidis bana bir defasında geceleyin gemekten hoşlandığını söylemişti.

— Dün gece de çıktılar mı?

— Evet çıktılar.

— Ne vakit döndüler?

— İkiye geliyordu.

İhtiyar ya pek korkak, yahud da pek saf bir adamdı. Her suale tereddüdsüz cevap veriyor ve muhakkak ki doğruyu söylüyordu. Bunu farkedenden serkomiser suallerin arkasını kesmiyordu.

— Efendinin otomobilini sen mi temizlersin?

— Hayır.

— Evde başka adam var mı?

— Yoktur, Mösyö Vafidis temizler.

— Mösyö Vafidis buraya taşınalı ne kadar oluyor?

— Altı ay var.

— Sen ne kadardanberi yanlarında sını?

— Ben de altı aydanberi yanlarındayım.

— Ne iş yapar bu senin efendi?

— Vallahi pasam doğrusunu bilmiyorum. Fakat bütün gün uyuduklarına göre hiç bir iş yapmıyorlar, sanırım.

— Demek gündüzleri uyuyorlar? Ya, peki geceleri?

— Geceleri evin bütün lambaları daima yanar... Bazen misafirleri gelir.

— Kim bu misafirler? Kaç kişi?

— Tanımam... Bes kişi...

— Kadınla erkekli mi?

— Hayır, hepsi erkek...

İhtiyarın verdiği malûmat sarı saçlı rum kumisyöncü ile karısını hiç de temize çıkaracak cinsten değildi. Muhakkak ki esrarengiz bir karı koca ile karşı-

laşmıştık. Yavaş yavaş ben de serkomi sere hak vererek hakiki katilin izi üzerinde bulunduğumuza hükmediyor, bu kanaatle gittikçe heyecanlanıyordum.

— Bu gelenler ne milletten? Rum mu, Türk mü?

— Hayır, ecnebidirler, zannedirim. Ne milletten olduklarını bilmiyorum. İçlerinden ikisi gemici kıyafetli adamlar...

— Sen gece gündüz evin içerisine girip çıkar mısın?

— Gündüz çağırırlarsa giderim. Yemek vakitleri de madamdan yemek almak için giderim, fakat geceleri gitmem.

— Neden gitmezsin?

— Mösyö Vafidis böyle istiyor...

— Ya... Peki... Demek vazifen kapıcılıktan ibaret?

— Öyle paşam... Bu kulübede ömrüm geçer.

— Adın ne senin?

— Yani...

— Yani efendi, şimdi sen bizim geldiğimizi efendine haber mi vereceksin?

İhtiyar ilk defa olarak tereddüd etti. Böyle ziyaretlere alışık olmadığı için yapılacak muameleyi kararlaştıramadığı anlaşılıyordu. Serkomiser onun tereddüdünü görünce sordu:

— Başka misafirler geldiği zaman ne yaparsın?

— Mösyö Vafidisın arkadaşları yolunu bilirler. Kapıyı açarım, giderler.

— Peki, bizi de yolu biliyor, farzetser olmaz mı? Biz de kendi kendimize gideriz.

— Olur paşam, nasıl isterseniz...

İhtiyarın efendilerine karşı fazla bir alâka ve rabitası olmadığı anlaşılıyordu. Yaptığı gevezeliği biraz da buna medyunduk. O Kulübesine doğru yürürken biz de yola devam ettik. Beş on adım ilerleyince başımı arkaya çevirip baktım. İhtiyar kübeye girmemişti. Bizim arkamızdan bakıyordu.

Evin küçük bir çam ormanı içinden geçen yolu adamaklılığı genişti. İki otomobil yanyana ferah ferah sığabilirlerdi. Ancak yol ileride büyük bir kavis çizdiği için bu genişliğe rağmen binayı görmek imkânı mevcut değildi.

Fırtına adamaklılığı azıtmış, üstelik yağmur da başlamıştı. Buna rağmen ağır ilerliyorduk. Ridvan Sadullah ile serkomiser önde yürüyorlar. Müddeiumumî muavini ile ben de arkalarından gidiyorduk. Bir aralık serkomiserin Ridvan Sadullahla söylediği şu sözler kulduğuma kaldı:

— Galiba buradan geldiğimizden daha kalabalık olarak ayrılacağız hocam. Arabadaki iki kişi için daha yer var değil mi?

(Arkası var)

— Birinci hale göre doğduğundan beri binbir nimet içinde büyüyen Neclâ, hayatının cereyan tarzını bir anda değiş-tirecek mutfağa girecekti. Sizin maşınma nedir?

— Yetmiş lira...

— Yetmiş liranın yetmiş de onun ceb harçlığına yetmezdi. Halbuki siz bu para ile ev kirası verecek, artanile geçinecektiniz. Hattâ giyim ihtiyacı için beş, on kuruş ta artırmağa mecburdunuz. İkinci hale göre ise kızıdan evvel olmasa bile nihayet kıza beraber babasının servetine de göz diktiğiniz aşıkardı. Düşünceniz şu olabiliirdi:

Ben bu kıza beğeniyorum, seviyorum, zengindir de.. onunla evlenirsem hem güzel ve affif bir zevceye sahib olurum; hem de kendime refahlı bir hayat temin ederim...

Şimdi düşününüz Haşmet Güneş! Babası kızına bütün bu ihtimalleri sayıp dökmüştür. Kız, bir mahalle kıza değildir; okumuştur, muhakemelidir, iradesi kuvvetlidir, zekidir. Babasının sözlerini terazinin bir gözüne, henüz safiyetini muhafaza eden duygularını da diğer gözüne koyarak tartmıştır. Babasının sözlerini daha ağır bulunca sizi parka çağırarak necib bir eda ile kararını anlatmış ve:

— Haşmet!. İkimiz için de çıkmaz olan bu yoldan dönelim.

(Arkası var)

Son Posta

S P O R

EDEBİYAT

Yeni yıla girerken

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Zelzele: Her muharrir gibi, ben de, yeni yılın bu ilk yazısına daha ilk satırından ne tatlı hatıralar ve ne neşeli bir ruhla girmek isterdim. Fakat o neşe bugün hangimizde kaldı ki?.. Korkunç bir toprak sarsıntısı yurdun bir köşesini bir gece içinde en mamur köyleri, kasabalarile enkaz haline getirdi. Ölenlerin, yaralıların ve sakatların listesi insanın beynine durgunluk veriyor. Bu millî felâket karşısında hangi kalem mürekkebe yerine kan akıtmaz? Hangi yürek parçalanmaz? Bir tek tesellimiz, Türkün facia'ar önünde ürperen, fakat metanetini kaybetmeyen ruhudur. O ruh yaşadıkça, tabiatın bu zulmüne de biran katlanabilir ve bir taraftan felâketzede kardeşlerinin yardımına koşarken, diğer taraftan yeni bir hızla harabelerden yeni mamureler yaratmağa kuvvet bulur. Fakat bugün her vazifeden üstün bir tek vazifemiz, vaktile Tefik Fikretin «Balikesir musabini için» yazdığı Verin zavallılara şiirindeki davete can atmaktır:

Verin şu dul'ara, yoksul kalan şu eytama
Verin eninine gayet şu bir yığın beş'erini!

Vitrinler

Yılbaşı hediyelerile dolu vitrinlere bakmaktan hoşlanır mısınız? Hele oyuncak vitrinleri ne gözleri şaşırtıcı renk renk, boy boy, çeşid çeşid güzelliklerle doludur. Tabiatın taş, nebat, insan ve hayvan bütün örnekleri ufalmış, minyatürleşmiş, fantezileşmiştir. İnce bir san'atkar eli minimini bir boz ayının pengelerine sarı boyalı tenekeden bir kitab cildi sıkıştırılmış, bir bebeğe kanadlar takmış, bir gülün göbeğine bir güneş pırlantısı kondurmuştur. Üç santim boyundaki inekler tahtadan, gagalarında yakut dam'lalar taşıyan kuşlar cam parıltılı bir madenden, ağaçlar ve çimenler mat yeşil renkte kâğıddandır. Bunlara bakan, bunlara hayran kalan çocuk gözleri, ninelerinin masallarındaki hayal âlemini bir ceme-kân içinde canlanmış sanır'lar. Fakat böyle bir hülyaya dalış, bazan büyükler için de bir ihtiyaç değil midir? Biran, böyle bir rüya ile, bütün bir yılın hayat didinmesini yeni bir yılın meçhulât dolu kapısı önünde gözlerini kapayarak unutmağa çalışmak yalnız san'atkarın hazza mıdır? Ben işte yeni yılın eşliğinde küçük oyuncakların bize verebileceği neşeyi bunun için severim.

İki büküm, seksenlik ihtiyara da sorun. Çocukluğunu anarken muhakkak sesi titriyecek ve gözleri, fersiz ışıkları içinde bile bir lâhza parlak bir mazi hayaline dalıp gidecektir. Ona o anda bir oyuncak gösterin gülümser, deve derisinden yahud kâğıddan bir karagöz uzatın gülümser ve bir düdük öttürün gülümser. Belki yılbaşı hatıraları o'masa bile, ruhunda Ramazan ve Bayram intibaları tıpkı çocukluğundaki kadar canlıdır.

Yılbaşı oyuncakları ceme-kânı... Böyle bir ceme-kân önünde birdenbire duruşumuz bütün mazi hatıralarımızı, bütün cocukluk neşelerimizi uyandırdığı için daima zevklidir. Esvayı yeni bir görütle görür, yeni fantezilerle hayalimizi besleriz. Kim bilir belki böyle bir fanteziye daldığım icindir ki, vaktile bir yılbaşı şiirimi şu imajla bitirmiştim:

Yılbaşı!
Gökte şaşı
Bir göz gibi bakan ay!

Bilmem artık, o ay, hangi çocukluğumun masa'ında parlıyandır. Çünkü bütün masal geceleri, az çok, bir yılbaşı gecesi kadar esrarlıdır.

Beden Terbiyesi Umumi Müdürü vermiştir.

Ankarada Demirspor şild şampiyonu oldu

Ankara 31 — «19 Mayıs Stadı»nın antrenman sahasında devam olunan bugünkü şild maçları sonunda Harbiyeyi mağlûb eden Demirspor bu seneki şild şampiyonluğunu kazandı.

Ömerin idaresinde başhyan oyun, rüzgârın aleyhlerine esmesine rağmen Demirsporun hâkimiyeti altında cereyan etmeğe başladı.

Harbiyelilerin tecrübesizliği ifade eden atakları, Demirspor üç ortasının ra-

Macarlar dün ikinci İstanbul muhtelitini 3-1 mağlûb ettiler

Oyun F. T. Cnin hâkimiyetile devam etti. İstanbul muhteliti ikinci derece oyuncularla kurulmuştu

İstanbul kalesi önünde bir tehlike atlatılı rken

Macar F. T. C. takımı dün ikinci maçını gene Taksim stadında ikinci bir İstanbul muhteliti ile yaptı. Bu seferki muhtelit ikinci derecede oyuncularından teşkil edilmişti. Macarlar da asıl kadrolarından bir kaçını yerine ihtiyat oyuncular ikame etmişlerdi. Her iki takım birlikte sahaya çıkarak halkı selâmladılar ve maça başladılar.

Birinci devre

Muhtelitimiz ilk anlarda çok canlı bir oyunla Macar kalesini sıkıştırıyor. Bir iki pastan sonra müsaid vaziyette topu kapalı İbrahim (Bş.) köşeye çektiği şütle 2 inci dakikada muhtelitın golünü yapıverdi. İlk dakikalarda 1-0 galib vaziyeti yakalayan muhtelit büyük bir şevkle hücum üstüne hücum yaparak Macarları müşkül vaziyetlere sokuyor. Bilhassa müdafaa ve muavin hatlarının enerjîk oyunu Macar forvetine fırsat vermiyor. Forvet hattının sağ tarafı, bilhassa sağ açık Filip (Pera) iyice aksadığından Macarlar bütün topları kurtarmakta güçlük çekmiyorlar. Ortada Dr. Şaroşi hesablı ve yerinde paslarla Macarların en iyi tarafı olan açıkları işlettiğinden kaleimiz tehlike geçirmeğe başladı. Kısa paslarla mekik dokur gibi kaleimize inen Macarlar sol için bir kafa vuruşile 18 inci dakikada beraberliği temin ettiler. Aynı oyuncunun mükemmel bir şütünü M. Ali kurtarmağa muvaffak oldu. Beraberlik vaziyetinden sonra muhtelitimizin enerjisi söndü. 20 inci dakikada Şaroşi 18 pas üstünden sıkı bir şütle rahat, rahat galibiyet sayılarını yaptı. Mukabil hücumumuzda forvet beceriksizlikten yarım metreden topu kaleye sokamadılar.

Macarların kısa paslı müsellelerle kaleimize yüklenmesini bugün iyi bir oyun çıkaran müdafamız her dakika kesmeğe muvaffak oluyor. Meşhur Şaroşi durgun bir oyun oynamasına ve hiç keşmamasına rağmen mükemmel kafa ve ayak oyunlariyle forveti yürütüyor. Şaroşinin attığı yavaş bir şüt boş ka'eye gir-mek üzere iken sağ haf Hüseyin yetişerek kornere attı. Korneri kale yakınında yakalayan Şaroşi bu sefer köşeye yaptığı rahat vuruşla üçüncü gollerini atmış oldu. Macarlar hâkim... Muhtelit devre sonunda parlıyor. Fakat kazandığımız bir kaç kornere de neticesiz kaldı ve birinci devre 3-1 muhtelitın mağlûbiyetile bitti.

İkinci devre

Muhtelitın kalesine Osman, sağ açığı Küçük Fikret, sağç yerine Tanış (Kurtu'uş) ikame edildi. Macarlardan da meşhur Şaroşi çıkmış, yerine küçük Şa-

Macar F. T. C. oyuncularını bir arada

roşi girmişti. Birinci devrede yavaş yavaş başhyan kar şiddetli bir hal aldı. Macarlar mütemadiyen pas veriyorlar. Bilhassa sağ açıkları mükemmel oynuyor. Muhtelit te elinden geldiği kadar didine-rek mukabele etmeğe çalışmaktadır.

25 inci dakikada büyük bir fırsat kaçırdık. Oldukça bozuk oynayan Cihad (İ. S.) şütü çekmekte tereddüd ediyor. Geriye fırlayan topu K. Fikret boş kaleye havalet ettiyse de Macar müdafii topu kafasile kurtardı. Macar sol açığına mukabil akını ve sıkı şütünü iyi yer tutan kaleci Osman muvaffakiyetle tuttu. Macarlar hâkim oyunlarını devam ettiriyorlar. Fakat cidden güzel bir oyun oynayan muhtelit müdafası her tehlikeyi muvaffakiyetle savuşturuyor. Bir hücumumuzda Cihad muhakkak bir gol fırsatı daha kaçırdı. Macar'ar yorulduklarından favül yapmağa başladılar. Devre sonlarında tekrar parhyan muhtelit forvedin beceriksizliğinden sayı yapamıyor. Bu şekilde devam eden oyun hakemin son düdüğüle bitti ve Macarlar 3-1 kazandılar.

Zayıf bir takımla sahaya çıkan İstanbul muhteliti için dünkü netice normal sayılabilir. Bi'hassa her iki devrede oynayan kalecilerimiz ve bek'er tamamiyen muvaffak oldular. Muavin hattı birinci devrede iyi, ikinci devrede durgundu. Sağ haf Hüseyin takımın en iyi çalışan oyuncusu oldu. Forvet hattında İbrahim ve Dirandan gayrisi muvaffak olamadılar.

Macar takımı isteksiz bir oyun oynamasına rağmen topa her vaziyette hâkimiyetleri, mükemmel pasları ve hesablı oyunlariyle yüksek bir takım olduğuna

belli etti. Başta meşhur Şaroşi olduğu halde her iki açık, santrhaf K. Şaroşi mükemmel futbolcülerdir.

İstanbul B. muhteliti şu şekilde çıkmıştır:

M. Ali - Vlastardi, Hristo - Hüseyin, Nobar, Celâl - Filip, Culafi, İbrahim, Cihad, Diran.

Hakem: Refik Osman.

T. Özerengin

Bugünkü maç

Macar'ar bugün şehrimizdeki son maçlarını İstanbul muhtelitile gene Taksim stadında yapacaklardır. Bugünkü maça İstanbul muhteliti en kuvvetli kadrosule çıkacağından oyunun çok sıkı olacağı muhakkaktır. Macarlar da en kuvvetli kadrolarını çıkaracaklar ve ilk günkü mağ'ûbiyeti te'âfiye çalışacaklardır.

Dünkü maçlarında sahaya da alıştıklarını gösteren F. T. C. oyuncularına karşı muhtelitın alacağı netice merakla beklenmektedir. Merkezî Avrupanın bu meşhur takımına karşı muhtelitimizin temiz bir oyun çıkarmasını bekleriz.

Sokak bayrak koşusu

Dün Taksimden başhyanarak, Eminönü Halkevine kadar gidis, geliş şeklindeki sokak bayrak koşusu Galatasaraydan İzak i'e Fenerbahçeden Rıza Maksudun teşkil ettiği takım tarafından kazanılmıştır.

Bu takım mesafeyi 31.10.4 dakikada koşmuştur.

İkinciliği yerli antrenörler takımı, üçüncü ve dördüncülüğü Kocaeli takımları kazanmıştır. Galiblere mükâfatları

Kulaktan edebî rapor-taj

Avrupa gazetelerinde ve mecmualarında görürsünüz: yeni yıla yaklaşılırken, tiyatro direktörleri rapor-taj muharrirlerine verdikleri cevaplarda yeni hazırlıklarından ve başlayacak olan sezonda temsil edecekleri piyeslerden bahsediyor; kitabıcılar yeni eserlerin müelliflerini ve isimlerini müjdelerler; müellifler de yeni eserlerinden tecessüsü uyardırarak surette haber verirler. Bizim matbuatımızda henüz böyle bir hareket başlamadı. Fakat geçen gün iki edebiyat meraklısının tesadüfen dinlediğim sözlerini edebî bir anket yahud rapor-taj kadar meraklı buldum. Aklımda kalan bazı sual ve cevapları aşağıya yazıyorum:

— İştittin mi? Yılbaşından itibaren yeni bir mecmua daha çıkacak mı?
— Edebi mi?
— Evet..
— Kim çıkarıyor?
— Fütürist bir şair..
— Demek acayib şiirler okuyacağız?
— Orasını bilemem. Yalnız haber aldığuma göre, mecmuanın biçimi görülmemiş bir şekilde olacaktır!
— Ne gibi?
— Yelpaze biçiminde..

Bir dakika sustular Sonra öteki sordu:

— Necib Fazılın Senfonisi'ni okudun mu idi?
— Tabii..
— Nasıl buldun? Beğendin mi?
— Beğenenlere sordum.
— Ne dediler?
— Ham evhaların anlayacağı şey değil dediler.
— Kızmadın mı?
— Ne diye kızayım? Benim kafam o kadar derin felsefeye pek yatmaz!
— O halde bekle. Yakında bir şiir kitabı daha neşredekmiş. Belki onu anlarsın.
— Bu kitabın adı ne?
— Kakafoni.

Yeniden sustular. Sonra gene evveki-si elindeki gazeteyi arkadaşına uzatarak sordu:

— Okudun mu?
— Havadisleri mi?
— Hayır. Nurullah Atacın bugünkü fıkrasını?
— Doğrusu artık fırkalarını okumuyorum. Kitabını bekliyorum.
— Yaa.. kitabı mı neşredekmiş?
— Evet..
— Neye dair?..
— Mezar taşlarına dair..
— Tuhaf şey!
— Neye şaşın?.. En güzel mısralar o taşlarda yazılı imiş. Önemli münekkid bu defa da bunu isbat edecek!

Bir şey daha konuşuldu amma, kendileri de pek inanmış görünmüyorlardı. Sözde Ankara caddesi kitabecileri yeni yıldan itibaren hem muharrirleri bol para ile ihya edecekler, hem de kitap satışlarını otuz bine, eli bine, yüz bine çıkarmağa muvaffak olacaklarıydı. Onlar böyle konuşuyorlardı. Bana gelince, içimden garib bir tedai ile, Hüseyin Cahidin yakında tekrar basılacağına işittim meşhur romanının ismini tekrarlıyordum:

Hayal içinde!

Halid Fahri Ozansoy

hat manevra yapmasına yardım ediyor du. Bu suretle Arif, ve Orhan sık sık gol pozisyonlarına giriyorlardı.

30 uncu dakikada Harbiye sol müdafinin kısa bir vuruşunu yakalayan Arif, topu Orhana geçirdi. Orhan da bu çok müsaid vaziyette kendisine gelen topu vole bir şütle Harbiye ağlarına taktı.

8 dakika kadar sonra, küçük Orhan uzaktan çektiği falsolu bir şütle takımına ikinci bir sayı daha kazandırmış bulunuyordu.

Fakat, kısa bir zaman zarfında yedikleri iki golden sonra biraz daha açılan Harbiye mukabil inişlerle Demirspor kalesini zorlamağa başladı. Ve bu zorlayış (Devamı 11 inci sayfada)

Yurdun ve ecnebi dost memleketlerin yardımları artıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dülhalik Renda ve refikası namına 1432 lira 50 kuruş, Sivas - Erzurum hattı inşaat müteahhidliği namına 10 bin lira, Başvekâlet meteoroloji M. M. merkez teşkilâtı memurları 500, Titaş Türk Anonim şirketi namına 1000 lira, Osmanlı Bankası Zonguldaktan 10,000 lira; Eskişehirden 700 lira; Yüksek Ziraat Enstitüsü namına 1500 lira, Fransız sefiri M. Massigli namına 200 lira, Elektrik ve Havagazi şirketi namına 491 lira; Milli Müdafaa Vekâleti hava fen müşaviri Stephan namına 250 lira, Askerî Fabrikalar U. M. sübay ve M. namına 252, Ankara fişek fabrikası namına 500 lira verilmiştir.

İstanbulda

İstanbul halkının, büyük zelzele felâketzedelerine yapmakta olduğu yardım hararetle devam etmektedir.

Vilâyette Vali ve Belediye Reisi Lütüfi Kırdarın riyasetinde teşekkül eden İstanbul millî yardım komitesi dün de Pazar olmasına rağmen yardım işleriyle meşgul olmuştur. Dün saat 15,45'te Haydarpaşadan hareket eden trenle zelzele mıntakasına mühim miktarda eşya gönderilmiştir. Bugün de İstanbul'dan ikinci yardım olarak yeniden bir vapurla sıhhat ekipleri, yiyecek ve giyecek gönderilecektir.

Vilâyetteki komiteye bağlı olarak kazalarda teşekkül eden yardım komiteleri de dün faaliyette bulunmuşlar, mıntakalarındaki hallam teberrülerini kabul etmişlerdir.

Yeni teberrüler

Dün bazı mıntakalarda Kızılay kaza ve nahiyeye heyetleri evleri dolayarak halkın nakdî ve aynı teberrülerini toplamıştır. Evvelki gün Beşiktaş Kızılayına zelzele felâketzedeleri için Beşiktaş mıntakasındaki mektebliler ve halk tarafından 540 lira 76 kuruş teberrü edilmiştir.

İstanbul millî yardım komitesi bu gün de öğleden sonra Vilâyette toplanacak ve felâketzedelere yardım işiyle meşgul olacaktır.

Sinemacıların teberrülleri

Şehrimizdeki sinemacılar da zelzele felâketzedeleri için millî komiteye teberrüde bulunmuşlardır. Birinci sınıf sinemaların her biri 500 lira, ikinci sınıf sinemaların her biri 250 lira ve üçüncü sınıf sinemaların da her biri 150 lira teberrü etmişlerdir.

Yılbaşının sakini geçti

Büyük zelzele felâketi dolayısıyla şehrimizde yılbaşı gecesi çok sakin ve matemli geçmiştir.

Hayır cemiyetleri ve klubler tarafından evvelce tertib edilen eğlencelerin hiçbirisi dün gece yapılmamış, bütün çalgılı eğlence yerleri de dün gece için hazırladıkları programlarına tatbik etmemişlerdir.

Dün gece yalnız sinemalar ve tiyatrolar mutad programlarını tatbik etmişler, diğer hususî müesseseler ve halk hiçbir eğlence yaşamamışlardır.

Yılbaşının gecesi eğlenceleri için toplanan paralar da millî komite emrine verilerek üzere Kızılay şubelerine tevdi edilmiştir.

Üsküdar'da

Üsküdar millî yardım komitesinden: Üsküdar millî yardım komitesi, parti binasında daimî olarak bulunmakta ve teberrülleri kabul etmektedir. Ayrıca Üsküdar sokaklarında Kızılay şube merkezinin de ve iskelede Merkez eczanesinde, para ve (Bulgurlumescid) camii'nde her vakit eşya teberrülleri kabul olunur, bunlardan başka her mahallede komitece seçilmiş olan mahalle yardım kolları marifetle aynı ve nakdî teberrüat toplanmakta olduğunu sayın Üsküdar halkına bildirimiz.

Polonyalıların yardımı

Zelzele felâketi dolayısıyla İstanbul'daki Polonya konsolosu Woiciech Rychlewicz, İstanbul valisi ve belediye reisi Lütüfi Kırdara taziyelerini beyan etmiştir. Aynı zamanda harb mültecilerinin barındırılmak mecburiyetinde bulunan İstanbul'daki Polonya kolonisi içinde bulunduğu müşkül vaziyete rağmen zelzele felâketzedelerine yardım komitesine bir miktar para teberrü etmek imkânını bulmuştur.

İrânın yardımı

Tahran 31 (A.A.) — Pars Ajansı bildiri-

«Kızıl Aslan ve Güneş» cemiyeti Türkiye, deki zelzele felâketzedeleri için 50 bin riyal göndermiştir.

Bütün gazeteler, bütün İrânın kardeş milletinin derin acısına iştirak ettiğini kaydetmektedirler.

İrak hükümetinin teberrüü

Bağdad 31 (A.A.) — Irak hükümeti Türkiye'de zelzele felâketzedeleri için yardım olmak üzere 12 bin Türk lirası vermiştir. Bundan başka Irak Kızıl ay cemiyeti tarafından bir defter açılmıştır.

Amerika elçiliğinin teberrüü

Ankara 31 (A.A.) — Haber aldığımız göre Amerikanın Ankara büyük elçiliği millî yardım komitesine 160 lira teberrüde bulunmuştur.

İzmir emniyet memurlarının yardımı

İzmir 31 (A.A.) — Dün İzmir polis yardım sandığı heyeti umumiyesi senelik ictimai yapmış ve hissedarlara isabet eden bir senelik temettüün tutarı olan 2363 lirayı yer sarsıntısı felâketzedelerine yardım olmak üzere Kızılaya terkedilmesine karar vermiştir. Keza yardım sandığı idare heyeti de kendilerine ikramiye olarak verilen 87 lirayı da Kızılaya terketmişlerdir.

Felâketi haber alan İzmir emniyet memurları bundan önce de 200 lira'lık ilk yardım'a cem'an felâketzedelere 2650 lira teberrü etmiş bulunuyor.

İngiliz vapur kumpanyalarının yardımı

Londra 31 (A.A.) — Vapurları Türkiye ile seyrissefer yapan isimleri aşağıda yazılı kumpanyalar Türkiye'de vukubulan zelzele kurbanlarına yardım olmak üzere Adliye Vekili eski Londra elçisi B. Fethi Okyar vasıtasıyla 2550 lira göndermişlerdir.

Papayani 510, Ellerman 510, Ellermanns Wilson 510, Westcott Laurance 510, Olivier 510.

Vilâyetlerin yardımları

Ankara 31 (A.A.) — Anadolu Ajansı, harekât felâketzedelerine yardım için teşekkül etmiş bulunan millî komitelerin dükkân faaliyetleri ve bu komitelere vâki teberrüat etrafında hususî muhabirlerinden aldığı ve büyük felâket karşısında Türk milletinin şeref ve tesanüdünün ayrı ayrı birer tezahürünü ifade eden haberleri aşağıya kaydeder.

Çanakkale 2000 liralık ilk yardımına ilâveten dün de Kızılaya 2000 lira daha göndermiştir.

Uşak komitesi ilk günde halktan 1000 lira teberrüat kabul etmiştir. Şeker fabrikası da komiteye 1000 lira vermiştir.

Sarıkamış, Muğla, Alaşehir, Fethiye kaza komiteleri ilk yardım olarak Kızılay emrine binair lira göndermiş bulunuyorlar.

Bursa komitesinin kabul ettiği teberrüat 10,000, İzmit komitesinin 4000, Sivas komitesinin 2350, Kırklareli komitesinin 7000, İzmir komitesinin 20000, Çorum komitesinin 2532, Bolu komitesinin 2785, Sinop komitesinin 2627 lirayı geçmiştir.

Akhisarda

Akhisar kazasında komitenin ilk toplanışında 1500 lira, Boyabad 1218, Söke 400, Sultanhisar 270, Ödemiş 1400, Demirci 500 Elmalı 250 lira, Gemlik kazasının Armudlu, Kayalı, Kitıklı köyleri halkı 500 lira teberrü etmiş ve bu paralar Kızılay emrine verilmiştir.

Edremitde

Edremit komitesi emrine fabrikatör Sezal bin lira verdiği gibi Zonguldakta madenci İsmail Erginer, Efesbank müdürü Şefik Efes, madenci Süleyman Sırrı, Tüccardan Mehmed Çelik, Ali Barlı, Abdullah Kocani ile Taşoğulları defaten beşer yüz, madenci Ali Firat da 600 lira vermişlerdir.

Gene Zonguldak maden mühendisleri ücretlerinin yüzde dördünü felâketzedelere yardımımıza vermişler ve taahhüd ettikleri ayrıca aralarında topladıkları 2500 lirayı da komite emrine yatırmışlardır.

Zonguldak bu son yardımlarla bugüne kadar muavenette 11er günün olan vilâyetlerin başında yer almaktadır. Filhakika bugüne kadar Zonguldak vilâyetinin yapmış olduğu yardım 80 bin liraya balığ olmaktadır.

İzmirde ve Kastamonuda

İzmir komitesinin kabul ettiği teberrüat miktarı dün 20 bin lirayı bulmuştur.

Kastamonu evvelce gönderdiği 4 bin liraya ilâveten dün de Kızılay umumi merkezine 5000 lira göndermiştir.

Afyon evvelce gönderdiklerine ilâveten dün de 2818 lira göndermiştir.

İktisadî koruma kanun projesi

Ankara 31 (Hususî) — Cumhuriyet Halk Partisi grubu önümüzdeki Salı günü saat on beşte toplantıya davet edilmiştir. Bu toplantıda millî iktisadî koruma kanun projesi müzakere olunacaktır. Bu mevzu üzerinde tetkikler yapan grup komisyonu raporunu tab'ettirmiştir.

Yeni yıla büyük bir matem ve onun kadar büyük bir vazife ile giriyoruz

(Baştarafı 1 inci sayfada)

olan Anadolu; bu millet ve memleket için malını, canını, her çeşid varını hiç esirgemiyen, hep harcayan, hep veren Anadolu tabiatın zulmüne uğradı. Karlı, buzlu, fırtınalı bir gece yarısı çoluk; çocuk; genç; ihtiyar tatlı uykularından, sıcak yataklarından çırılçıplak sokaklara döküldüler, sayısız bilinmeyen kardeşlerimiz zelzelenin hükmü ile bir lâzada toprak oldu, sayısız imkânsız hanumanlar yıkıldı, mamurler harab oldu. Anadolu tutuştu. Senerlerin, asırların eseri evler, eşyalar; bunların hepsinin üstünde Türkün desteği, Türkün gururu delikanlılar, genç kızlar; Türkün istikbalini minimini yavrular, bunlara kuvvet olan analar, babalar yandı, kül oldu.

Erzincanda taş üstünde taş kalmamış, Erzincan baştanbaşa bir mezar. Bir köyde dört yüz kişinin küllerini karıştırarak bir genç kız ağlıyor, bu köyde dört yüz kişiden bir tek kız kalmış, Başka bir yerde bir ana saçını yoluyor, dövünüyor, bağırıyor taş basmış bir baba, oğlunun cesedine mezar arıyor; yeni doğmuş yavruların tahtalar, taşlar arasından çığlıkları duyuluyor, genç kızlara kardan kefen duvak olmuş, delikanlıların açık kalmış gözlerinde çeneliklerine kanmamış insanların hasreti okunuyor, zelzelenin uğradığı her toprak çöklüklerin, feryadların, zırtırların seslendiği bir yaralı dünya; zelzelenin uğradığı her toprakta yaşayanların kalbleri, ciğerleri delik deşik birer ızdırab heykeli.

Türk kadını, Türk erkeği;

Büyük ve mukaddes bir vazife ile karşılaşıyoruz. Ocağın söndüğünü, ciğerinin delindiğini görmekte karlar, buzlar üstünde tesellisz ızdırablarla kıvranan kardeşlerimize koşmak, onların yaralarını sarmak; onların sızlarına merhem olmak vazifesi.

Millî, büyük felâketler milletlerin büyüklüğüünü ilân eden imtihanlardır. Bu imtihanlar millet birliğini, millet beraberliğini, millet kudretini belirtmeye vesile olur. Bütün dünya önünde her dersini hep muvaffakiyet ve şerefle vermisi Türk milleti bu yarısını da el birliği ile saracak, tedavi edecek, her kaybolan Türk için ömrü boyunca vâkıfken-venenlar incinden göz kamaştırarak dünyalar yükseltecektir.

Felâketin duyulduğu gündünberi her Türk, kalbi yaralı, gözü yaşlı - fakat suurlu ve imanlı olarak - yaşayan, soğukta titresen kardeşlerimizin yardımına koşmak için can atıyor.

Vazifemiz matemimiz kadar büyüktür. Yangınlarımız, karanlıkların, zulmetin, yoksulluğun içinden yepyeni bir dünya yaratan Türk milleti bu zelzele felâketi önünde de birdir, beraberdir. Bugün hepimiz için en asil, en temiz sevinci yaratacak tek teselli Anadolu'ya koşmak, Anadolu'ya vermek, Anadolu'ya yardım etmektir.

Tek Türk kalbi, tek Türk ve Türk vurdacağı bu vazife önünde birbirinden ayıramaz, bu vazife karşısında sağır ve kör kalmaz. Anadolu'da yanan yangın her Türkün bağrında yanıyor.

Meliha Avni

Son Postanın yardım listesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

	Lira	Kr.
Ekrem Baran	50	50
Şerif Eralp	50	50
Çakır İbrahim	50	50
Hüseyn Karkın	50	50
Hasan	50	50
Yekün	986	00

Zelzele felâketzedeleri için yardımda bulunmak isteyecek yurdaşlara bir kolaylık olmak üzere gazetemiz tarafından da bir yardım ve teberrü listesi açılmıştır. Yurdaşlarımızın idaremize yollayacakları veya getirecekleri paralar, Büyük Millet Meclisi tarafından teşkil olunan Millî Yardım Komitesi emrine tahsis edilmek üzere Kızılay Cemiyetine yatırılacaktır. Evvelki yekün ile beraber dükkân teberrüatı yukarıda görüyorsunuz.

Kat'i bilânçonun tesbitine doğru

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mektedir. Zelzelenin 50 bin kilometrelik bir saha içinde insanca ve malca emsalsiz tahribler yaptığı gözönünde tutulacak olur ve Türkiye'nin mesahai sathiyasının 772 bin kilometre olduğu gözönünde tutulacak olursa bu mesahadan on beşte birinin tabiatın bu elim faciasına sahne olduğu anlaşılmaktadır. İşaret etmek lâzımdır ki bu mıntaka en kesif köy ve nüfusa sahip olan bir yurd parçasıdır.

Zelzele takriben 300 kilometre tül ve 160 kilometre kadar derinlik arzeylemiştir.

Kat'i bilânçonun tesbitine doğru

Kuşehr zelzelenin hakiki ziyat bilânçosu yüzlerce olduğu zaman halvalar iyi geçtiği halde günlerce sonra tesbit edilebilirdi. Bu defaki zelzelenin kısm en şiddetli bir devresine tesadüf eylediği düşünülecek olursa kat'i insan ziyatı bilânçonunun tesbiti için daha bir müddet beklemek lâzım geleceği kanaatine varılmaktadır. Nitekim zelzele mıntakasının her tarafında hummalı bir faaliyetle bir taraftan yaralıların tedavisine, kurtulanların korunmasına ve diğer taraftan ölenlerin enkaz altından çıkarılması başlanmış bulunmaktadır.

Kahraman ordunun da yardımıyla sivil teşkilât bu amelîyeyi basarmağa çalışmaktadır. Bazı mahallerde enkaz altında kalmış cesedler ve yaralıları zelzeleyi takip eden yangınlarda kül haline gelmiştir. Reşadiye bu cümledendir.

Faciannın dehşeti

Mütehasşis mahafilde bu son zelzele, 30 bin cana mal olan Lizbon zelzelesine kabilî kıyas olmayan bir facia olarak tavşif edilmektedir. Henüz felâketin beşinci gününde olduğumuz halde aksi sabit olmayan 40 bin vatandaş ziyatından bahsolunmaktadır.

Demiryolu güzergâhına uzak bir çok köylere giden yollar kaplanmış bulunduğundan buralardan henüz malûmat alınabilmiş değildir. Bu bakımdan da zelzelenin yan cephesinden çok üzüntü verecek bir netice arzedeceği kanaati vardır. Maddî zarar da büyüktür.

Yolların açılması için uğraşılıyor

Sivas 31 (Hususî) — Zelzele tahribatının Susehri ve havalisinde çok mühim olduğu anlaşılmaktadır. Yolların açılması için uğraşılmaktadır. Hayvan ziyatı çok fazladır. Bugün Erzincandan 80 yaralı gelmiş, hastanelere yerleştirilmiştir.

Zelzele mıntakasında tesbit edilen ziyat miktarı

Ankara 31 (A.A.) — 30/12/939 Cumartesi saat 12 ye kadar zelzele mıntakasında resmî makamlarca tesbit edilen ziyat ve hasar miktarı vilâyetlere nazaran şöyledir:

Erzurum ve Giresunda

Erzurum: Vilâyet ve mülhakatta nüfusca ziyatı yoktur. Kopdağ şark eteklerinde bulunan Pınarakan köyü ilk okulunun sivasının dökülmesinden başka vilâyet mıntakasında hiç bir hasar yoktur.

Giresun: Vilâyet merkez ve mülhakatta 30/12/939 Cumartesi saat 12 ye kadar alınan resmî malûmata nazaran 1288 ölü ve 63 yaralı vardır.

Alucra ve Şarkikarahisarda yaralı miktarı henüz tamamilen tesbit edilememişdir. Resmî binalardan dördü tamamen ve yirmisi kimseler hasara uğramıştır. Hususî binalardan 233 ü tamamen ve 988 i de kısmen harab olmuştur.

Sivasta

Sivas: Vilâyet merkez, kaza, nahiyeye ve köylerdeki ziyat ve hasarat miktarının 30-12-939 Cumartesi günü öğleye kadar olan cetveli aşağıdadır. Vilâyet merkezinde insanca ziyatı yoktur.

55 ev kısmen, iki ev de tamamen harab olmuştur. Kaza merkezlerinde Zarada bir, Susehride 150, Koyluhisarda 350 ki cem'an 501 ölü vardır. Zarada bir, Şarkıglada iki yaralı vardır. Diğer kazalardaki yaralı miktarı henüz tesbit edilememiştir. Kaza merkezlerinden Zarada bir mektep tamamen yıkılmış, askerlik şubesi, hükümet konağı, belediye, postane, adliye binası ve hapishane hasara uğramıştır.

Koyluhisarda hükümet konağı, jandarma dairesi, askerlik şubesi kısmen hasara uğramıştır. Koyluhisarda yapılmakta olan yeni hükümet konağı binası tamamen yıkılmıştır.

Hafik kazasının İpsile nahiyesi merkezinde 203 ev yıkılmış ve bir karakol çökmüştür. Vilâyet köylerinde 409 ölü ve 284

yaralı tesbit edilebilmiştir. Yıkılan binalar çok ise de cins ve miktarı henüz kat'iyetle tesbit edilememiştir. Vilâyet mıntakasında şimdiye kadar tesbit edilen ölü yekünü muvakkat rakam 1113 dür.

Koyluhisar ve Susehri kaza merkezleri hariç, bunlara bağlı nahiyeye ve köy mıntakalarında ve Zara kazasının bazı köylerinde, ki ziyat ve hasar miktarı yolların karlı ve tıplı olması dolayısıyla muvasala imkânı buluncuya kadar kat'i değildir.

Tokatta

Tokad: Vilâyet merkezinde, 3 resmî ve 150 hususî bina yıkılmıştır. Beş ölü, 6 yaralı vardır. Vilâyet merkez kazası nahiyeye ve köylerinde 5 resmî ve 638 hususî bina yıkılmıştır. 545 ölü ile 291 yaralı vardır. Niksar kazası nahiyeye ve köylerde üç resmî, 700 hususî bina yıkılmış olup 590 ölü ile 1100 yaralı vardır. Erbaa kazası nahiyeye ve köylerinde 1659 hususî bina yıkılmıştır. 881 ölü ve 553 yaralı vardır. Zile kazası nahiyeye ve köylerde 15 ölü ve 27 yaralı vardır. Müteadid köyler harabdir. Miktarının tesbitine ağılmaktadır.

Artova kazası nahiyeye ve köylerinde iki resmî bina tamamen, 71 hususî bina kısmen ve bir hususî bina da tamamen yıkılmıştır. İki ölü ve 1 yaralı vardır.

Reşadiye kazasında zelzeleyi müteakib yangın çıkmış ve 150 haneden ibaret olan kaza tamamen yanmış, yalnız 3 ev kalmıştır. 236 ölü, 52 yaralı vardır.

Üçüncü yaralıları treni

Sivas 31 (A.A.) — Erzincandan hareket eden üçüncü yaralıları treni saat 12.40 da Sivasa gelmiştir.

Diyarbakıra sevk edilen yaralıları

Malatya 31 (A.A.) — Erzincandan Sivasa hareket etmiş karadan gidemeyerek Çetinkayada Malatya yoluna devam eden ve bu sabah 7.29 da Malatya İstasyonuna gelen katarla 181 yaralı ve bunu takiben 11.53 te gelen katarla 98 yaralı gelmiş ve bunlardan 43 yaralı Diyarbakıra sevk edilerek bakıyesi burada istihafiyetleri artırılan Memleket Hastanesi, doğum evi, trahom hastanesi, bez iplek fabrikası, hastanesi, muvakkat hastane haline konulan fabrika pansiyonu ve İnhisarlar bütün fabrikasına yerleştirilmişlerdir.

Şebinkarahisarda

Giresun 31 (A.A.) — Alucradan alınan malûmata göre, hükümet konağı ile Munadevet nahiyeye müdürüğü binası yıkılmıştır. Sıhhat ekip ve malzeme gönderilmiştir.

Şebinkarahisar kazasından alınan habere göre, yeni yapılan taramada 8 köyde yeni, den 130 ölü ve 51 yaralı tesbit edilmiştir. Vilâyetteki müteakid sıhhat memurları da sıhhat ekiplere itihaf etmişlerdir.

Tireboluda yeni hâdiseye yoktur.

Millî Şef Erzincanda

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Millî Şefimiz bakurım cevher halinde istihafalinden külçe şeklini alıncaya kadar geçirdiği bütün istihafeleri birer birer tetkik etmişler ve mütehasşislerden bu hususta uzun izahat istemişlerdir. Tetkiklerini saat 13 e kadar devam ettiren Millî Şefimiz Maden Halkının alkışları arasında istasyona avdet ve saat 13.20 de Malatyaya doğru yollarına devam etmişlerdir. (A.A.)

Erzincanda

Erzincan 31 (A.A.) — Reiscümhur İsmet İnönü, bugün saat 13 ü 5 geç şehrimize muvasalat buyurmuşlardır.

Millî Şef felâketzedeler arasında

Erzincan 31 (A.A.) — Saat 14 e kadar hususî trenlerinde dahiliye ve sıhiye vekilleri ve Dördüncü Umumi Müfettiş ve ordu müfettişi ve Erzincan ve Erzurum valileri ile zelzele mıntakasının umumi vaziyetini tetkik eden Millî Şef mezkûr saatte şehre çıkmışlardır.

İstasyondan harab belediye binasının kadar yaya olarak yürüyen Millî Şef mütarib halkı teselli veren sözlerle manevyatını takviye ettiler.

Hususî trenlerine avdet eden Millî Şef Erzincandan hareket zamanına kadar mes'ul amirlerle görüştüler.

Tahribat büyüktür

Zelzele tahribatı büyüktür. Şehirde barınacak bina kalmamıştır. İstasyondaki yeni binalar dahi büyük tamirlerden sonra belki kullanılabilir bir haldedir. Halk çadırlarında ve barakalardadır. Ölümler gömülmekte ve ağır yaralıları yakın ve uzak şehirlere gönderilmekte, hafif yaralıları ise mahallinde bakılmaktadır.

Dahiliye ve Sıhiye Vekilleri yardım ve koruma teşkilâtına tesis ve ikmal için çalışmalarına burada devam edecektir. Hava fazla soğuk değildir. Yağmur yağmaktadır.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Yılbaşı hilekârları

Çeviren : Hasan Âli Ediz

Bu gece Zohar Kuzmiçin evi pek kalabalıktı. Yeni yıl kutlulamak için eve birçok misafir gelmişti. Misafirlerin ekserisi, yaşlı başlı, ağır, hal ve vakti iyi kimselerdi. Bunların içinde bir tek seriseri bulmak kabil değildi. Herkesin yüzünde, ciddiyet, vakar, ağır başlılık okunuyordu.

Misafir salonunun şık ve büyük kanepelerinden biri üzerinde emlak sahibi Gusev ile, Zohar Kuzmiçlerin veresiye mal aldıkları bakkal Kazmahalov oturmuş, gene çalışıyorlardı. Konuşma mevzuu da, kızların koca bulma meselesi idi.

Emlak sahibi Gusev:
— Bugün, içki içmeyen, iş gücü sahibi bir damad bulmak cidden güç bir mesele, diyor. Hem de çok güç!..

— Maamafih evin içinde bir intizam hüküm sürmesi de mühim bir meseledir. Evin içinde şey... olmayınca intizam olmaz!

— Evet haklısınız! Evin içinde intizam olmazsa hiçbir şey olmaz! Fakat bugünkü evlerde, bugünkü aile hayatımızda intizam ne geçer!

Bunların hemen yanı başında, üç koca karı, koltuklara gömülmüş bir vaziyette, konuşanların ağızlarının tâ içine bakıyorlardı. Koca karıların gözlerinde tuhaf bir hayret ifadesi okunuyordu.

Salonun bir köşesinde ev sahibinin akrabalarından Guri Markoviç, Meryem ana kâniline bakıyordu.

Misafir odasına yatak odasından müthiş bir gürültü yükseliyordu. Burada genç kızlarla delikanlılar tombala oynuyorlardı. Oyun yüksek değildi: Kartelâsı bir kapıktı. Oyun masasının yanı başında, orta mekteb talebesinden Kolya duruyor ve ağlıyordu. Çünkü o da oyuna iştirak etmek istediği halde ona bunu müsaade etmiyorlardı.

Küçük oluşu, parasının bulunmayışı sanki onun kabahati mi idi?

Bu sırada oyun oynayan misafirlerden biri Kolyaya dönerek:

— Ne ağlıyorsun sanki? dedi.. annen iştirak mutlaka gelip seni döver.

Bu sırada mutfaktan annenin sesi duyuldu:

— Ağlıyan kim? Yoksa sen mi ağlıyorsun Kolya? Kuzum Varvara Guryevna, şunun kulaklarından çeksene!..

Ev sahiblerinin bir battaniye ile örtülü karyolası üzerinde, kırmızı roplar giyinmiş iki kız oturmaktadır. Kızların karşısında, yüzü bir kediyan andıran yirmi üç yaşlarında bir delikanlı duruyor ve onlara kur yapmağa çalışıyor:

— Kadınlar, bir pırlantadır; fakat onlar insanı pekâlâ mahva kadar sürükleyebilirler.

— Ya ekeker? Erkekler umumiyetle sevmek kabiliyetinden mahrumdurlar.. onlardan her türlü kaba hareketler beklenebilir..

— Çok tuhaf düşünüyorsunuz matmazeller! Erkeklerle taraftarlık etmeğe hiç

te niyetim olmadıği halde, his bakımından erkeklerin kadınlardan üstün olduğunu söylemek mecburiyetindeyim..

Odanın içinde, ev sahibi Zohar Kuzmiç ile büyük oğlu Grişa aralarında bir şeyler konuşarak, tıpkı kafesteki kurdular gibi, bir köşeden diğer köşeye gidip geliyorlardı. İkisi de öğle yemeğinde biraz fazla votka kaçırdıkları için fena halde susamışlardı. Zohar Kuzmiç daha fazla dayanamadı. Mahmurluğunu gidermek düşüncesiyle mutfağa gitti.

Mutfakta karısı sigara böreği kızartmakla meşguldü. Zohar Kuzmiç bir müddet karısını seyrettikten sonra:

— Maloşa, dedi, misafirlerle içecek bir şey ikram etsen fena olmaz!

— Beklesinler!.. Daha şimdiden yiyip içmeğe başlarsanız saat on ikide ne yiyeceksiniz?.. Biraz daha beklerseniz geberecek değilsiniz!.. Haydi çık dışarı!.. Ayaklarının altında dolasıp durma!

— Maloşa, birer kadehcik olsa kâfidir. Olmaz mı?.. Bundan sana hiçbir zarar gelmez!.. Haydi ne olursun?..

— Hay Allahın belâsı!.. Çık dışarı diyorum sana!.. Git misafirlerle meşgul.. Mutfakta ne işin var?..

Zohar Kuzmiç içini çekerek mutfaktan çıktı. Doğru büyük duvar saatine giderek saatin kaç olduğuna baktı. Saat henüz, on biri sekiz geçiyordu. İçki masasına oturmağa daha 52 dakika vardı. Bu pek müthiş bir şeydi. İçki vaktini beklemek kadar kötü bir şey olamazdı. Ayazda beş saat tren beklemek, beş dakika içki beklemekten bin defa daha iyi ve daha kolaydı.

Zohar Kuzmiç, nefretle, öfke ile bir defa daha saate baktı. Bir müddet böylece durduktan sonra saate yaklaşarak saatin yelkovasını beş dakika ilerletti.

Ya büyük oğlu Grişa?.. Kendisine hemen şu dakikada içecek bir şey verilmezse en yakın meyhanelerden birine giderek içmek niyetinde idi.. gündüzkü rakımın tesiri geçmek üzere idi.. başı şiddetle ağrımağa başlamıştı.. susuzluktan, iksizlikten gebermeğe hiç te niyeti yoktu?..

O da mutfağa, annesinin yanına yollandı:

— Anneciğim, içki masası henüz kurulmadı diye misafirler bayağı içerlemeğe başladılar.. doğrusu pek ayıb!.. Hiç olmazsa birer kadehcik bir şey ikram etsek?..

— Biraz daha sabredin!.. Geberecek değilsiniz!.. Zaten şunun şurasında ne kaldı ki?.. Hem rica ederim sen burada ayaklarının altında dolasıp durma!

Grişa öfke ile mutfağın kapısını kapadı ve belki yüzüncü defa olmak üzere saate bakmağa gitti. saatin yelkovasında en ufak bir merhamet ifadesi bile yoktu.. o hemen hemen eski vaziyetini muhafaza ediyordu.

Grişa kendi kendini teselli ederek:

— Herhalde geri kalıyor, dedi. Ve şehadet parmağı ile yelkovasını yedi dakika ilerletti.

Az sonra, ev sahibinin küçük oğlu, orta mekteb talebesi Kolya saatin yanından geçiyordu. Saatin tam altına gelince birdenbire durakladı. Zamanı hesaplamaya başladı. O da büyük bir sabırsızlıkla, herkesin «Horra!» diye haykıracağı anı bekliyordu. Halbuki yelkovanın adına ağır hareket ediyordu. Kolya bir sandalyaya bindi. Ürkek ürkek etrafına bakınarak o da ebediyetten beş dakika çaldı. O da yelkovasını beş dakika ilerletti.

Bu sırada, ev sahibinin karyolası üzerinde oturmakta olan iki kızdan biri, onlarla dalga geçmeğe çalışan delikanlıya dönerek:

— Kuzum Kopeykin, dedi, sabırsızlıktan ölüyorum. Kel-öretil (yani saat kaç) olduğunu öğreniver!.. Kolay mı, yeni yıla giriyoruz. Yeni yıl; yeni talih, yeni kısmet demektir.

Kopeykin süratle koridora çıktı ve saate koştu. Saatin yelkovasını bakarak:

— Hay Allahın belâsı, diye söylendi, daha pek çok varmış!.. Halbuki karımın da zil çalıyor. «Horra!» diye haykırıkları zaman Katyayı mutlaka öpeceğim!..

Kopeykin saatten ayrıldı. Bir iki adım sonra durakladı. Bir müddet düşündü ve eski yılından altı dakika çaldı.

Bu arada Zohar Kuzmiç iki bardak su yuvarladı. Fakat nafille.. içindeki ateş su ile sönecek cinsten değildi. Arada bir mutfağa uğruyor, fakat her defasında karısı tarafından kapı dışarı ediliyordu. Soğumak için pencereye konmuş olan şişeler, onu kendilerine doğru cekiyordu. Artık beklemeye kudreti kalmamıştı. Fakat yapılabilecek hiçbir şey te yoktu. Gene son tedbire baş vurmaktan başka bir çare göremedi: Saat emrine amade idi. Doğru saatin yanına koştu. Fakat oraya gidince, babalık sıfatını imcecek bir manzara ile karşılaştı: Büyük oğlu Grişa saatin yelkovasını ileri götürmekle meşguldü.

— Hey!... Sen orada ne yapıyorsun? Ha?.. Yelkovasını ilerlettin?.. Avıb değil mi?.. Ha?.. Bu düpedüz hilekârlıktır!

Zohar Kuzmiç öksürdü. Suratını ekşitti ve sözüne devam etti:

— Haydi bakayım defol oradan!

Oğlu ayrıldıktan sonra o da, bir dürtüs'e yelkovasını bir miktar daha ilerletti. Yeni yıl'a on bir dakika kalmıştı. Baba-oğul, birbirini müteakib salona girecek içki masasını hazırlamağa koyuldular.

Az sonra Zohar Kuzmiç karısına seslendi:

— Maloşa, elini çabuk tut, yeni yıla giriyoruz.

Kadın, kocasının doğru söyleyip söylemediğini anlamak için koridora fırladı. Uzun müddet saate baktı: Kocası yalan

Güldü:
— Ne de olsa çocuk!
Bu «çocuk» sözü fena halde canını sıktı.

Yerimden fırladım. Sert sert:
— Çay vakti ge di, gidelim.
— Gitmiyelim. Burada yalnız başıma-za içelim. Odanıza ne kadar seviyorum bilerseniz!..

*Fakat benim sinirlerim kolay kolay yatışacak gibi değildi:
— Avukat yapayalnız kaldı. Adamağz kim bilir ne sıkılmıştır. Gidip çayını elimle vereyim.

— Dedim ve odadan çıkarken ona yanık baktım. Merdivenleri beraber indik. Holde hizmetçi Vahide bir telgraf uzattı. Koca diplomat belli etmek istemedi amma okur okumaz canının sıkıldığını hemen anladım.

— Ümid ederim ki, dedi, rahatsız olmasınız. Halûk adında çok samimi bir arkadaşım vardır. Öğleden sonra İstanbul'da buraya geliyor. Kendisi... (Biraz duruladı.) Resimden pek iyi anlar da, köşkteki tabloları göstermek için çağırılmışım. Fakat düne aid kararlarımı bana o kadar unutturdu ki telgrafı almazsam misafirim aklımdan bile geçmiyecekti.

— Ona evin kendisine aid olduğunu, gelecek misafirlerine karışmaya bir hakım olamayacağını söyledim:

— Hem de hazırlığı bitirebilsem ben hemen yarın yola çıkıyorum.

— Şu gitme sözünü ağzımıza almayınız. Dün belki bundan bahsedebilirdiniz. Fakat bugün imkânı yok... Ben kararımı verdim artık... Sizi dünyada bırakmam. Bir şey söylemedim. Yalnız kendi yo-

«Son Posta»nın tarihi tefrikası: 100

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazar: Reşad Ekrem

Padişaha sözümüz var!

Alayın önünden yürüyen Sadrazamın gidis ağaları, biran tereddüd edip durmuşlardı. Hafız Paşa at üstünden:

— Bre yürüyün, durmayın!..

Diye bağırıldı. Ağalardan iri yarı güçlü kuvvetli, yağız çehreli bir adam fevkalâde bir cesaretle ilen öne geçti. Kılıcı sıyrıldı:

— Savulun... Savulun... Savulun... Diye bağırarak yol açmağa başladı. Yolu kesen kalabalık, korkunç bir homurtu ile ikiye bölünerek Sadrazam alayını bir geçid açıldı.

Bütün Sadrazam ağaları ve şatırlar, kılıç ve yatağanlarını çekmişlerdi. Hafız Ahmed Paşa da, atının üstünde iki tarafına selâm vererek ilerliyordu. Sarayın Demirkapıya inen suru da ancak bir eli adım kadar ilerlemedi.

Birdenbire kalabalığın arasından dev gibi bir adam fırladı. Kara çamur renkliydi, yarı çıplaktı ve başında Arnavud külâhı vardı:

— Bre ümmeti Muhammed, komayın kâfirin, yakın!

Diye bağırıldı, bağırmasile beraber de, kocaman bir taş Sadrazamın başını nişanlayarak fırlattı. Şatırlar da bu ihtilâli baldırı çıplağın üzerine kılıç üşüştürdüler ve daha ilk kılıçta, başını gövdesinden ayırverdiler.

Ortak bir kaynaştı. İlk yediği taş ile sersemleyen Hafız Paşa, korkunç bir taş yağmuru altında atından yuvarlandı. Üzerine çullanan yedi sekiz kişi, bir an içinde paşamın kafasını ve mücevvezesini talan ettiler. Fakat hançer üşüştürmeğe meydan bırakmadan, hepsi de tığ gibi, çevik ve güçlü kuvvetli bir takım delikanlılar olan şatırlar, paşalarını ortaya aldılar, ikisi koltuklarına girip öbürleri de kılıçlarını savurarak çelik bir kirpi gibi o müthiş kalabalığı yarıdılar, paşayı saray duvarına, ve tam oracıkta bulunan küçük bir kapının önüne kadar kaçırdılar.

Bu boğuşmanın başlangıcındanberi şahidi olan saray muhafızları, kapıyı açarak paşa ile maiyetini içeri aldılar. Paşahlardan yalnız bir kişi, tuvana bir şatır şehid olmuştu.

Hafız Ahmed Paşanın saraya sığındığı sırada, Orta kapı da ihtilâlcilerin tazyikine dayanamıyarak parçalanmış, Orta kapı muhafızları da, Padişahın, içeriye çekilmek emrini almışlardı. Orta kapının düşmesi'e de ikinci avlu zaptedilmişti. Simdi artık, ihtilâlcilerin önünde bir tek duvar, bir tek kapı kalyordu: Babüssaad... Sarayın bu üçüncü kapısının da açılması, Padişahın ihtilâlcilere teslim olması demekti.

Enderun ve haremî hümayun ayakla söylemiyordu.

Kadın kendi kendine söylemeğe başladı:

— Aksiliği gördün mü?.. Domuz yahni-si hâlâ pişmedi. Ne yapmalı acaba?

Kadın bir müddet düşündükten sonra titreyen elile yelkovasını gerilettili. Eski yıl yirmi dakika kazanmıştı.

Kadın:

— Geberecek değiller a, diye söylendi ve gerisin geriye mutfağa koştu.

rının altında demekti. Fakat, her ileri atılışında birbirlerini ayakları altında çiğniyerek yüzlerce ölü veren ihtilâlciler, Orta kapıyı kırıp da ikinci avluva girer girmez, Padişahın, bu üçüncü hat üzerinde şiddetli bir müdafaaya hazırlanmış olduğunu görmüşlerdi. İhtilâlcileri dinlemek üzere, kubbe altında ulemadan bir zat ile kubbe vezirlerinden biri oturmuşlardı. İkinci avlunun da zaptı üzerine, sipahi zorbabaşları ile yeniçeri çorbacıları, o müthiş kalabalık arasından kamçı ve sopa ile yol açılarak en ön safaya gelmişlerdi. Ve derhal içlerinden iki namılı zorba seçip kubbe altına göndermişlerdi; Padişahı istemişlerdi; bu iki adam, kısaca:

— Padişaha sözümüz vardır... Divana çıksın!..

Demişlerdi.

Dördüncü Murad İncili köşkte idi. Genç hükümdar korkunç bir asabiyet içinde idi, fakat kararsız değildi. Teslim olmayacaktı. Tahtından çekilmeyecekti. Son dakikada, icab ederse, sarayı, içindekileri, kendisini ve hanedanını mahvedecek, ateşe verecekti. İhtilâlcilere boyun eğmiyecekti, onlara istedikleri adamları vermeyecekti. Al kadifeden zeybek tuvaleti levend yapısına fevkalâde yarasmış olan bu genç adam, ikide bir hançerini çıkarıyor, noun oynak parıltılarına bakarak okuduğu tarih kitablarında bazı büyük hükümdarların ölümünü düşünüyordu. Bu abanoz saplı hançer, Musa Meleği, Güllü Fatmayı, Melek Ahmedî, küçük Siyavüşü, kahraman Deli Hüseyini, marin ve celimsiz Hasan Halifeyi ve nihayet, karalar ve denizler hakani, devleti Âli Osman padişahı Sultan Murad Hanı öldürübilirdi ve daha yüzlerce, binlerce güzellerin, dilberlerin, yâğlıların kanını içse, gene doymazdı.

Enderun halkı, tepeden tırnağa silâhlânmıştı. Fakat ilk ağızda kan dökmek istemiyordu. Dördüncü Muradın bu fitne ve fesadı bastırmak için güvendiği tek bir adam vardı. O da, kendisi idi. Zorbabaşlarla karşı karşıya geldiği zaman, onları bu fitne ve fesaddan vazgeçirebileceğini zannediyordu. Bunun içindir ki, Babı hümayun ile orta kapıdaki muhafızları içeri çektiymişti. Bu mümkün olmazsa silâh kullanacak, o zaman da, muhakkak ki, İstanbul'dan kan selleri akacaktı. Şehir halkını ihtilâlcilere ihtihak etmediğine göre, hakkında yapılan bütün dedikodulara rağmen, Murad, sevdiğini hissediyordu. Padişahın ufak bir muvaffakiyeti, İstanbulluları pürsilâh sokağa dökebilirdi. O zaman da bu yeniçeri, sipahi ve baldırı çıplaklar ihtilâli derhal bastırılırdı.

Dördüncü Murad, bir aralık, İncili köşkün Marmaraya bakan bir penceresi önünde durdu. Gözlerini, denizin üzerinde gezdirdi; yüzünde evvelâ alaycı bir tebessüm belirdi, sonra, kendi kendine yüksek sesle gülmeye başladı. Deniz üstünde tek bir kayık bile yoktu. Padişah, bendelerini, Anadolu yakasına rahat rahat kaçırabilirdi ve gizlerdi.

(Arkası var)

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 5

Sisli Akşam

Nakleden: Neyy'r Kemal

— Sizin gibi bir kız İstanbul'da tek başına bir pansiyonda nasıl yaşar? Düşündükçe çıldıracağımı hisliyorum.

— Yalnızlık ne saadet!.. Düşünün bir kere sabahın akşamına kadar hiç bir kârınam, görüşenim olmayacak.

— Dinle... (Bir koltuğa ilişti.) Benimle evlen. Seni İstanbul'da da bırakmam. Tâ Parise, Londra'ya götürür, gezdiririm. Sana hiç, amma hiç karışmam. Yalnız başka erkekleri bakmaya bırakmam, o kadar!..

— İşte bu çok fena... Bana şimdiye kadar dönüp de bakan olmadı. Nasıl şeymiş, görmek istiyorum. Analığım: «Güzelisin amma ele avuca sığmayacaksin, ne yapıp yapıp seni erkenden evlendirmeli.» derdi. Ben hiç o niyette değildim. Yalnız dünyayı değil kendime hayran bakacakları da görmek istiyordum.

— Tamam... Benim bütün istediğim bu!.. Brak, ilk bakan ben olayım. Sonrakileri savmayı bilirim. Sen hele bir defa benden başla!..

Büyük bir safiyetle sordum: — Sizden mi başlıyayım? Sahi mi? Geçen sene buraya ihtiyar bir müteakid gelmişti. O da: «Benden başla.» diye tutturdu. Fakat kabul etmedim.

Yerinden sıçradı:

— Neler söylüyorsunuz? Sizden ne istiyordu?

Başımı eğdim, birdenbire utanmışım: — «Yüzünü öpmemi...»

Tuhaf!.. İztirabdan kurtulmuş gibi derin bir nefes aldı:

— Bunak!.. Yengem de konuşmak için böylelerini bulacağına, sizinle biraz daha alakadar olsa, rastgele misafirin teca-vüzüne ön vermese herhalde daha iyi ederdi.

— Tecavüz mü? Ne münasebet!.. Adamağz: «Ne böyle kızıl saçlar, ne de böyle sevtan bir yüz görmedim. Seni kim bilir kimler öpecek. Bari başı ben çekeyim. Gel benden başla.» demişti.

— Siz de kızmadınız mı?

— Hayır, o kadar kızmadım. Gülmekten öfkelenmeğe vakit bulamadım ki... Görseniz ne komik suratı vardı. Demin «benden başla» dediniz de aklıma geldi.

Yoksa siz de mi onun istediğini istiyorsunuz diye düşündüm.

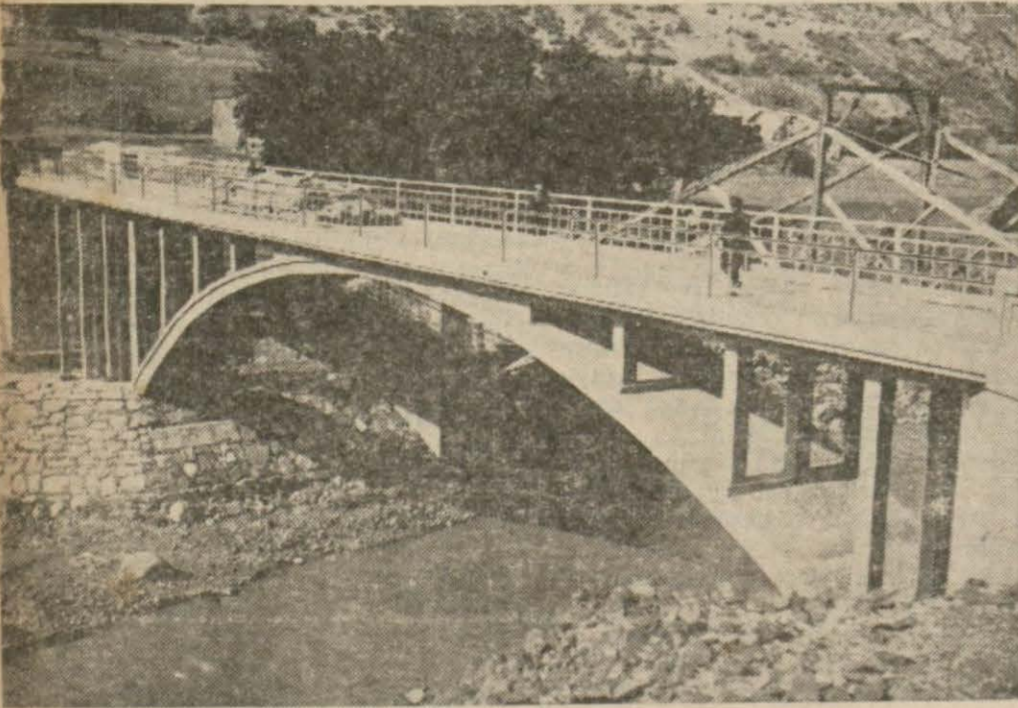
Gözlerinde şaşkınlık ve zevkle karışık garib bir mâna, tuhaf bir pırıltı belirdi. Yanıma sokuldu. Devam ettim:

— Çünkü; Eğer öyle bir düşüncem varsa haberinizi olsun benim başlamaya hiç niyetim yok. Yabancıları öpmekten hoşlanmak şöyle dursun, tiksindirir.

Memleket Haberleri

Sivas nafiası çok faydalı şekilde çalışıyor

Birçok beton köprüler, yollar yapılıyor ve yeniden mektepler inşa ediliyor

Kuyuluhisar Aşağı kalede yapılan köprülerden biri

Sivas (Hususi) — Hükümetin her sahada memleketi güzelleştirmek hususundaki devamlı ve programlı çalışmaları Sivas nafiasında da pek bariz olarak görülmektedir. Sivas Nafia idaresinin Sivas ve çevresinde vücutte getirdiği ve getirmekte olduğu eserler Cumhuriyet nafiasının en kuvvetli birer numunesi halinde yükselmektedir. Bir taraftan şehir ve kaza yolları ikmal ve inşa edilirken diğer taraftan da civar memleketler arası yollarına da büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Arızalı ve düzensiz yollar bir esas dahilinde ikmal edilmektedir. Demiryolu siyasetinin muvazenesi ilerleyişi yanında bir de kara yollarının ve soselelerin lâyik olduğu ehemmiyetin verilmesi ile şehirler arası iktisadivati üzerinde iyi neticeler elde edilmektedir. Padişahlığın memlekete bir enkaz halinde bıraktığı ceviz tahta köprülerin yerine bugün Cumhuriyet nafiası, binlerce lira sarf ile yüksek ve uzun betonarme köprüler kurmaktadır. Bu suretle sellerin hırsızlıkları da önlenmiş bulunmaktadır. Diğer taraftan menfezler ve silindraj isleri de normal seviyeye muhafaza etmektedir. Sivas nafiasının son aylar içerisinde basadığı eserlerden birkaç tanesini şöylece sıralayabiliriz: Sivas - Koyuluhisar arasında 45 metre uzunlukta Aşağıkale köprüsü, ayrıca kalede bir betonarme köprü, Sivas merkezinde Maarif Vekâletinin plânlarına uygun modern ve tam teşkilâtli olarak yapılan İstiklâl ve Cumhuriyet okullarının zemin katlarının ikmali.

Bu okullardan birinin bu yıl içerisinde ikmal edilmesine çalışılacaktır. Şarkışla kazasında bir ilk okul, Sivas - Samsun, Yıldızeli - Yozgad arası yolları, (Bu yol yeni açılmış ve açılmaya devam olmaktadır.) Sivas - Gürün,

Koyuluhisar - Reşadiye yolları üzerinde de soselelerin yapılması ve taş ihzarı hummalı bir şekilde ilerlemektedir. Sivas Nafia idaresinin bütçe nisbeti üzerinde gösterdiği çalışma cidden iftiharla karşılanmaya değer. Vilâyetin deşerli ve çalışkan nafia müdürü Naci Tunalıyı takdirle karşılarken fen arkadaşlarının da kuvvetli mesailerini şükranla kaydetmek lâzımdır.

Bursada bir manda ile bir çoban arasında bir mücadele

Bursa (Hususi) — Geçenlerde şehrimizde garib ve o nisbette acıklı bir hâdise olmuştur. İncirli mahallesinden çoban Mustafanın eşi hastalanmış, medarı maiyetleri olan mandayı sağlamak Mustafa'ya kalmıştır. Manda kâdına alıştığı için Mustafa'ya karşı aksilik etmeğe başlamış, Mustafa da kızarak hayvanı hırpalamıştır. Bunun üzerine manda hiddetlenerek Mustafa'yı ayaklarının altına almış, kolunu fena halde incitmiş, bu sefer de çoban Mustafa eline geçirdiği kürekle mandanın belini kırmış ve yere sermiştir. Gürültüye hasta yatağından kalkarak yeti sen karısı bir tarafta kocasının, diğer tarafta mandanın yattığını görmüş tür.

90 lira kıymetindeki mandalarını kavbeden karı koca şimdi hazin hazin düşünmektedirler.

Bursada şiddetli yağmurlar

Bursa (Hususi) — Birkaç gündür beri yağmakta olan fazla yağmur dolayısıyla ovayı kısmen su basmıştır. Bazı köprüler taşmış, hatta yollar kapanmıştır. Ova hakkında henüz resmî bir haber yoktur.

Adana Halkevinin faaliyeti

Adana (Hususi) — Halkevimiz faydalı mesaisine devam etmekte ve muhite gittikçe daha müfid olmaktadır. Türkçe dersane ve kurslara bu yıl daha büyük bir ehemmiyet verilmiş ve müteaddid dersaneler açılmıştır. Okuyup yazma bilmiyenler sayısı bu yıl mühim surette azalacaktır. Resim İncirlik gezisi köy düğününü gösteriyor.

Yurdda zelzele felâketzedelerine yardım yapan şehirler

Karaman (Hususi) — Değerli kaymakamımız Feyzi Akkorun başkanlığı altında Parti salonunda yer sarsıntısından müteessir ve mutazzar olan yurd daşlarımızın yardımına medar olmak üzere memleketin büyük bir kısım hal ki toplanmıştır.

Toplantıya gelen halktan bir komite intihab edilmiş ve bu komitenin başkanlığına çalışkanlığıyla şöhret bulan Parti başkanı Ahmed Şen seçilmiştir. Bunu müteakib kaymakamımızın ve avukatlarımızdan Ağah Ünverin birer sözleriyle hazrun yardıma davet edilmiş ve ilk hamlede (1350) lira kadar para, (4500) kilo buğday ve (600) kilo bulgur toplanmıştır. Bundan sonra yardım komitesi faaliyetini beldemizin her tarafına tesmiline karar vermiştir.

Bursada

Bursa, (Hususi) — Anadolu vilâyetlerimizde vukua gelmiş olan zelzele felâketi şehrimizde çok derin bir teessür uyandırmıştır. Bütün halkın konuşma mevzuu budur, denilebilir. Kızılay su besli birkaç koldan harekete geçmiş, yer yer iane toplamağa başlamıştır. Dün yalnız bir koldan 3000 lira teberru meydana gelmiştir. Mektepler, resmî, hususî müesseseler teberru toplamakla mesuldür.

Muradlı ve havalisinde su'arın yentiri tahribat

Muradlı (Hususi) — Muradlı ve havalisinde fazla yağan yağmur pek çok zararlara sebep oldu. Muradlıda pek çok evleri su bastığından duvarlar yıkıldı, havvanlar öldü. Ergene suyu şim diye kadar görülmemiş derecede taştı, bütün ovalar su içindedir.

Muradlı'nın Yukarı Sevindikli köyünden Mehmed oğlu 26 yaşında Yaşar manda arabasıyla Ergene suyundan geçerken suların cereyanına kendini kap tırmış ve kavgolmuştur. Mandalar yüzerek sahile çıkmışlardır. Yaşarın cesedi araştırmalar neticesinde bir gün sonra bulundu. Diğer taraftan Ergene suyu bovuunda bir değirmeni su alını götürmüştü, içinde bulunan 200 cuval zahire ve un mahvolmuştur. İnanlı çeşmesi de sular altında kaldığından iyi su tedariki mümkün değildir.

Bal'kesirde bir kız san'at okulu açılıyor

Bal'kesir (Hususi) — Bal'kesirde, Dumlupınar ilk mektebinde açılan akşam kız san'at mektebi talebelerinin çokluğunu nazarı dikkate alan Maarif Vekâleti yeniden bir kız san'at enstitüsü açmaya karar vermiş ve bu iş için lâzım olan tahsisat ayrılmıştır.

Sındırgıda tütün satışları

Sındırgı (Hususi) — Burada tütün satışları devam etmektedir. Bugüne kadar on beş bin balya satılmıştır. Pivasa otuz ile altmış arasına inmiştir. İnhisarlar idaresi ve Türk Limited Şirketi piyasaya en çok âmil olmuş ve çok tütün almışlardır.

İnhisarlar idaresine Yenice kazasından Nuri yardımcı eksper gelmiştir.

Küçük memleket haberleri

Sinob Meh'usu Boyabadda Sinob Saylavı Hulûsi Oruçoğlu Boyabada giderek köyü ve halkla yakından temaslarda bulunmuş ve Halkevinde toplantı yapılarak halkın ihtiyaçları üzerinden görüşülmüş, köylülerin ihtiyaçları sorularak tesbit edilmiştir.

Gemlik Kaymakamı Mezun olan Gemlik Kaymakamı Zeki Işık mezuniyeti bittiğinden vazifesine başlamış, gayubeti zamanında kendisine vekâlet eden Alâettin Bursadaki vazifesine dönmüştür. Yıllardanberi halka gösterdiği yakın aîka ile Gemliklilerin candan sevgisini kazanan Kaymakamın avdeti, muhitte ciddi bir sevinçle karşılanmıştır.

Gemlik hâkimi terfi etti. Uzun tecrübelerle Cumhuriyet adliyesinin sayanı hürmet bir uzvu olan Gemlik ceza hâkimi Vahit Şener bir derece daha terfi etmiştir.

Manisada ekmeğe 20 para zam yapıldı. Belediye encümeni karar ile dünden itibaren birinci ve ikinci nevi ekmeğe yirmi şer para zam yapılmıştır.

Yılbaşı Piyangosu

600,000 lira 11325 numaralı bilete çıktı

(5) ve (6) rakamlarile nihayet bulan biletler amorti alacaklar

Piyangonun çekilişine saat 8,30 da Asrî sinemada başlandı, sinema kapısı ve salon mahşeri andırıyordu

300,000 lira kazanan

28226

200,000 lira kazanan

12922

100,000 lira kazanan

30725

50,000 lira kazananlar

35847
11711

30,000 lira kazananlar

15119
31602
35339
24786

20,000 lira kazananlar

15138 24503 22959
33484 9102 7734
13253 29563 38900
37337

10,000 lira kazananlar

1997 14336 7501 33061 35273 35627
14040 3103 5266 14098 5228 14021
36758 30402 1144 31193 21224 5403
26322 12608

5,000 lira kazananlar

588 22496 35196 30278 5456 18125
26266 6492 36180 11211 7848 17167
8287 37156 3414 24949 21768 14104
21460 24817 28936 37644 262 9060
34585 13243 7492 20357 19526 10234
18767 24880 23700 3956 38267 31406
8613 6006 9385 14546

2,000 lira kazananlar

20402 32094 25083 17187 11390 4464
11079 1329 32441 11241 31524 13024
26553 1012 5249 16274 9997 32870
24935 12308 38668 30256 36176 10732
37548 28841 29058 36157 7766 1440
29495 15262 521 25436 19053 14766
12743 24132 10084 10335 6745 37435
28207 22857 80349 31684 19147 1269

27378 27918 23239 8145 26302 31132
23675 6262 4878 39793 5348 30661

1,000 lira kazananlar

29125 29907 22942 31631 39412 38349
9453 38865 17774 19789 31724 33249
24039 5736 38994 21908 10506 6025
3115 24048 30326 6764 37467 12648
8023 19793 37209 18649 32385 22663
17680 10142 23236 11713 5895 5101
14241 19577 26267 23255 502 5350
15016 29180 27439 9337 31066 22824
26416 13644 23611 4842 25606 24517
13980 6624 17033 25914 7787 6511
24905 29481 3017 37761 3012 34064
18709 25740 37742 37497 14420 30025
37091 13751 26073 16138 2615 9600
10244 24499 7241 39626 8157 7650
30881 12611 28852 23738 5903 38666
14793 21336 34486 35058 3144 25900
26234 21167 6774 13724 1104 39425
2403 33589 32775 14566 24642 22929
6664 10650 14162 24205 29288 24606
25293 14102 13551 2894 23143 32954
10995 611 39999 12479 20495 30615
36604 5954 39007 8099 31811 11983
11590 27212 36502 23713 20761 19645
10481 38286 22038
4970 34934 13692 14344 7363 31394
32647 12596 26538 29918 21524 14496
28331 4394 34262 21607 35164 1548
14019 14984 32798 23958 426 36749
36091 13616 12518 35670 7164 17883
4201 36986 32045 13040 290 27769
23874 2144 11231 18409 146 21777
6903 29473 23284 3406 27522 28234
27906 31197 17939 15539 9788 15338
3757 12482 12155 21266 16284 20705
18914 14517 21486 32311 6803 20373
36769 23207 38626 12076 7583 28263
35472 37270 39430 26160 10068 23401
11672 23569 29701 2317 22193 36138
8911 23687 35675 14996 29133 24136
15699 909 33915 661 2542 28344
10270 30870 14061 16478 31598 20054
34604 10979 12126 37252 27698 24085
8908 13796 17906 3535 2590 25816
8277

Amorti kazananlar

600 ve 300 bin liralık büyük ikramiyelerinin isabet ettiği numaraların son rakamları olan (5) ve (6) rakamlarile nihayetlenen 8000 bilet (50) şer lira, onda bir hesabı (5) şer lira amorti alacaklardır.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
Sene Kr.	Ay Kr.	Ay Kr.	Ay Kr.	Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

HASAN MEYVA ÖZÜ

İnkıbazı defeder, iştahsızlık, hazımsızlık, şişkinlik, bulantı, gaze karşı faydası vardır. Her yemekten sonra bir tatlı kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek alınabilir.

Şişe 30 iki misli 50 dört misli 80 kr. HASAN ismine ve markasına dikkat. HASAN Deposu Yeni Adresi: BAHÇEKAPI Beyoğlu tramvay durağı karşısında

16 Birincikânun tarihli bilmecemizde kazananlar

16 Birincikânun tarihli bilmecemizde kazananları aşağıya yazıyoruz. İstanbul'da bulunan talihli okuyucularımızın Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra hediyelerini bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşra okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

3 liralık kitap

İstanbul Yüce Ükü İyesi 312 numaralı Hüsnü.

Birer Şirley albümü kazananlar

Çankırı askerlik şubesi memurlarından Avni Pehlivanoglu kızı Yüce İsmail İstanbul Kızıltoprak 6 inci okul sınıf talebesinden 18 numaralı Nurtan, İstanbul Süleymaniye kız orta okulu sınıf 3 de 127 Jale, İstanbul Cumhuriyet kız lisesi sınıf 1 de Melâhat Özcan.

MUHTEREM DEFTERİ

Eskişehir Kurtuluş okulu sınıf 3 de Zehra, Malatya İyesi sınıf 3.B talebesinden 834 numaralı Nejad, İstanbul 49 uncu ilk okul sınıf 4 talebesinden Nazan Koygun, İstanbul 44 üncü ilk okuldan 104 Zülâl.

MÜREKKEBLİ KALEM

İstanbul Nişantaşı 15 inci mektep sınıf 3-A da Fazıl Türker, İstanbul 44 üncü ilk okul talebesinden 228 numaralı Şükran, İstanbul Beyoğlu 12 inci ilk okul sınıf 5.A da 515 Ahmed, İstanbul Kasımpaşa erkek orta okulu sınıf 3-A da 164 numaralı Sacid Doğru İstanbul Dağ.

KURŞUN DÖLMÜ KALEM

İstanbul Beyoğlu 29 uncu okul sınıf 5.B de 134 Fatma, İstanbul Kasımpaşa İyesi talebesinden 730 numaralı Recep Günür, İstanbul 44 üncü ilk okul talebesinden sınıf 5 de Süheyla Adalı, İstanbul Osmanbey Kırığı sokak 4 numarada İhsan, İstanbul Eyüb 36 inci ilk okul sınıf 4 de Selma Ardali.

YUVARLAK DÜNYA KALEMTRAS

İstanbul 63 üncü okuldan 47 numaralı Sadı Agun, İstanbul Karadilli kız lisesi talebesinden 387 numaralı Jale, İstanbul 44 üncü ilk okul sınıf 5 de Müğân.

DIŞ FIRÇASI

Bilecik orta okulu sınıf 2 talebesinden Cemal Mustafâ, İstanbul şehir sinema büfesinde talebe Dadan, İstanbul Beşiktaş orta okulu öğrenciden Sabahattin Sönmez, İstanbul İyesi talebesinden 1940 Safa Uygur.

DIŞ MACUNU

Malatya İyesi sınıf 3.B de 935 numaralı İhsan Sinan, Edirne bölge san'at okulu sınıf 4 de 42 numaralı Bülhan Öner, İstanbul.

bul erkek İyesi talebesinden 206 Atâ, İstanbul Bebek 26 inci ilk okul sınıf 5 de Sadı Önder.

KIRILMAZ DÖKÜLMEZ HOKKA

(Son Posta hatıralı) İstanbul kız orta okulu sınıf 1-E de 233 Cavidan, İstanbul 44 üncü ilk okul talebesinden 425 numaralı Ülker, İstanbul Divanyolu Biçki yurdu sokak 11 numarada Tahsin, İstanbul 49 uncu ilk okul sınıf 3 de Selma.

KOKULU SABUN

(Son Posta hatıralı) İstanbul 45 inci ilkokuldan 375 Ekin, İstanbul Fatih 40 inci okuldan 164 Vedad, İstanbul kız lisesi talebesinden 842 numaralı Aysel, İstanbul Aksaray Hamam sokak 6 numarada Cihad Demirel, İstanbul Şehremini 34 üncü ilk okul sınıf 3.A talebesinden Sabri Demirel.

ALBÜM

(Son Posta hatıralı) Sarıkamış Tümen hastanesi hesab memuru Lütfi Sarp kardeşi Habib Sarp, Samsun, Sivas hattı Samurçay İstasyon şefi oğlu Savaş Ataman, İstanbul Beylerbeyi Arabacılar caddesi 8 numarada Mehmed, İstanbul Galatasaray İyesi talebesinden 705 Vedad.

BOYA KALEMİ

Ankara gener kurmay başkanı şoförü kızı Yıldız Tantürk, Samsun 19 Mayıs mahallesi Hakkı bey caddesi 15 numarada Kadri Yurdakul, İstanbul 47 inci ilk okul sınıf 2 den 156 Hüseyin Güney, İstanbul İnönü kız İyesi sınıf 2.B de Hadiye Sezer.

AYNA

(Son Posta hatıralı) İstanbul Kadıköy Mühürdar caddesi 106 numarada Nusret, İstanbul Unkapanı 54 üncü okul talebesinden Halli Köprülü, İstanbul 61 inci ilk okul sınıf 3 talebesinden 531 numaralı Nejad.

KİTAB

Balıkesir Hacı İbey okulu sınıf 4 de 350 Sevim Yıldız, Diyarbakır İnkılâp ilk okulu yanında 22 numaralı Mahmud Bener, Ankara Cebeci İsmet sokak 27 numarada Meral, Ankara İsmet paşa ilk okulu birinci sınıfta 325 numaralı Tezel, Konya erkek orta okulu sınıf 5 de 816 numaralı Akman, İstanbul Taksim Tarlabası İmadeddesi 1 numarada Muhammer, Antalya Narankaya başkâtibi Nevzat oğlu Vedad.

RESİMLİ EL İSİ MODELİ

Konya erkek orta okulu sınıf 1 de 153 sin Toraman, İzmir Demiryolu caddesi numarada Şehap Sunay, İstanbul Gelenbe orta okulundan 224 Ali Kağan, Antalya man mağazasında Sadullah vasıtasıyla N. ye, Diyarbakır İnkılâp ilk okulu sınıf 5 talebesinden 36 numaralı Berki Günay, Ceylan Ziraat Bankası muhasebi Mesur kız F. han kızı.

KART

Çankırı Kurtuluş okulu öğretmeni N. oğlu Baskın Bora, Denizli orta okuyedime 3.B de 1670 Orhan Tokdemir, Ankara sınıf san'at okulu talebesinden 10 Ahmed bölge Afyon İyesi sınıf 2.A da 1092 Kazım Yücel, Birecik Dumlupınar okulu sınıf 5 de Hüseyin Adanır, Çorlu Süleyman Peker yanında İsmail.

Bir doktorun günlük notlarından

Tansiyon Düşüklükleri

Son senelerde herkeste tansiyon baktırmak merakı hasıl oldu. Fihhakika bu ifrata varmamak şartile çok iyi bir şeydir. Vakit vakit bilhassa kırk yaşını geçenlerin idrar tahlihi yapturmaları, tansiyonlarına bakturmaları birçok feci sürprizlerin önünü almak itibarile çok ihtiyatkarane bir harekettir. Bunu yapmalıdır. Bazı gençlerde ve hattâ bazı yaşlılarda tansiyon düşüklüğü görülüyor. Eğer bu hal uzvi bir kalb afetine merbut ise o zaman şüphesiz mühimdir. Meselâ çok yağlı kalbler, veyahud doğrudan doğruya adale kalbin hastalığı veyahud kapakların hastalığı sebebiile husule gelince kalb dahameleri bu meyanda sayılabilir. Bir de kalbde hiç bir uzvi gayri tabiiyet yok iken gene tansiyon düşüklüğü görülmektedir. Zayıf genç kadınlarda ve erkeklerde, çok asablı olanlarda tansiyonun hakikaten normalin çok aşağısına düşüğü vakidir. Bunlarda bu fazla düşüklük baş dönmeleri, baygınlık, çarpıntı ve ufak e'fall e'fall münakise ile bayılmalar gibi haller görülür. Herhalde bu gibi olanların kilolarının fazalaşması çok muvafıktır. Birçok vak'alarda bizzat sıkı takiple hastaların şişmanladıkça tansiyon düşüklüğünün önüne geçilmiştir. Maamafih sureti umumiye tansiyon düşüklüğünün yükseği kadar mühim ve tehlikeli olmadığı da muhakkaktır.

Cevap istiyen okuyucularımızın postalarını yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri muakabelesiz kalabilir.

Ankara Demirspor Şild şampiyonu oldu

(Baştarafı 7 nci sayfadadır)

ta kendilerine ilk müsabet neticeyi vermekte gecikmedi.

44 üncü dakikada Harbiyeli sol açık Muzaffer, yaptığı şahsi bir işle Demirspor müdafaasını da yararak ilk sayıyı kaydetti ve devre 2-1 Demirspor lehine bitti.

İkinci devre, ilk devre sonlarına doğru biraz daha açılan Harbiyenin beraberliği temine muvaffak olduğu takdirde yenisinden mağlûb bir vaziyete düşmeyeceği zan olunmakta idi. Fakat, vaziyet hiç de böyle olmadı. Çünkü Demirsporlular, der

his ettikleri hâkimiyetle Harbiye hal de verleserek gol çıkarmak için ç

halisyonlardı. Fakat bu anda birdenbire a

çılarak seri bir iş yapan Harbiye şampiyonu

oyunu bir anda Demirspor nisif sahasına

nakle ve 11 inci dakikaya doğru da mer

kez muhacim Zekinin uzaktan fakat çok

sıkı bir şüti ile ikinci ve beraberlik sa

ylarını yaptılar.

Bundan sonra Demirspor açık ve hav

dan oynamaya başladı. Haddizatı Har

rübesez gençlerden terekki, çok müş

biye ve bilhassa müddet, tamamen De

kül vaziyete girer. Fakat tamamen De

mirspor lehine tekkale halinde devam e

den oyun da Arifin üstüste iki ve Orha

na da yapmış olduğu üç golde sonra

maç 7-2 Demirsporun galibiyetile netice

lendi. (A.A.)

Malkara Ç. E. K. faaliyetleri

Malkara (Husus) — Malkara Çocuk Esirgeme kurumu yirmi yetim ve fakir talebenin mekteb levasımı, elbise ve mekteb göğsüslüğü ve ayakkabılarını verdiği ve ders kitab ve levasımlarını da temin edeceği haber alınmıştır. Mezkûr kurum tarafından bu talebenin günlük gıda ihtiyaçları da temin edilmektedir.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ A. Ekrem UŞAKLIGİL

NEVROZİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA Soğuk algınlığı

ve bütün ağrıları derhal keser. Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir.

Deniz ve denizcilik

(Baştarafı 6 nci sayfadadır)

Almanlara 10.000 tonluk gemiye 28 santimetrelük top koymak selâhiyeti, Versayda verilmişti. Halbuki 1922 de toplanan Vaşington silâhları azaltma konferansında bu kayıtlar unutuldu. Bu unutkanlığa sebep, Almanların daha o zamana kadar, henüz ceb kruvazörlerini inşa etmemiş olmasıdır. Vaşingtonda ise devletler, umumi olarak, 10.000 tonluk gemiye 20,3 santimetrelükten büyük top koymama kararı verdiler. İşte böyle bir hukuk unutkanlığı Almanlar lehine bir mesele doğurdu. Nihayet bu gemi ile en çok alâkalı bulunan İngiltere ve Fransa, hukuk kaidelerini bozmamak için, ceb kruvazörlerini mağlûb etmek üzere 26 bin tondan büyük gemiler yapmaya karar verdiler. İşte Fransızların Dünkerk Strazkurkleri.

Montevideo harbine kadar nazariye bu idi; ceb kruvazörleri karşısına çıkacak her bir 10 bin tonluk kruvazörü aman vermeden batırır!

Fakat bugün denizci tarihi ile iftihar eden bir devlet kruvazör filosunun bu nazariyeye muğayir olarak ceb kruvazörlerini sakatladığını görüyoruz. Bunun sebebi iki esastır: Birincisi, terbiyesi

1 — Mürettebunyesi

2 — Gendüğü üzere Almanya 1918

Mübaren pek yakın bir zamana kadar pek az bir deniz kuvvetine malikti.

1935 de yeniden donanma yapmak mü

saadesini alınca bir nevi mürettebat kıl

hına uğradı. Talim ve terbiye mesele

sinde deniz kuvvetleri kara kuvvetle

rinden çok ayrılır. Karada, elde silâh

mevcud olursa kocaman bir ordunun

yetişmesi bir ay meselesidir. Denizde

ise, inşa edilmiş bir geminin harbe ha

zırlanması ve mürettebatının harb kinfayetini alması senelere ihtiyaç gösterir. Vatan selâmetinin ancak denize bağlı olduğunu, bilen bir denizci millet karşısında Bismark'ın kara denizcileri elbette serfuru edecektir.

Geminin bünyesine gelince: Muharebe, ceb kruvazörünün ufak bir mermi ile dahi sakatlanacağını göstermiştir. Her ne kadar böyle ufak mermiler büyük gemilerde hayatı bir yara açmazsa da, onu kaptan köprüsü büyük taretlerin çevirme tertibatı, büyük topların namulur gibi hayatı noktalarına isabet edip muharebe edemez hale getirmesi vardır.

Herhalde ceb kruvazörü, 10.000 tonluk kruvazör önünde boyun eğmiştir. Graf fon Spe'nin kardeşleri, bu gibi kruvazörlere daha fazla bir teenni ile saldırmalıdır.

F. L.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	karas
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
Ç. sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptırılacaklar ayrıca tenellâh tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Açık eksiltme İlanı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

4/1/1940 Perşembe günü saat 14 de Ankara Mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan açık eksiltme komisyonunda fakültenin 51 erkek yatılı talebesi için fakültede mevcut numunelere göre kumaş alınacaktır. Numuneleri görmek isteyenlerin fakülte hesab memurluğuna müracaatları. Muvakkat teminat 82 liradır. İstekillerin aynı gün ve saatte mektepler muhasebeciliğinde müteşekkil eksiltme komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «10464»

Boş Mazot Tenekesi satılacak

Çankırı Belediyesinden:

Altı bin boş mazot tenekesi pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin 8/1/1940 tarihine müsadif Pazartesi günü saat on beşe kadar bergün tahriren veya şifahen Çankırı belediyesine müracaatları ilân olunur. «10700»

RADYOLİN

Sabah yemeden önce, öğle ve Akşam Her yemekten sonra günde 3 defa

zi muntazaman firçalayınız

